

महाराष्ट्र विधानपरिषद

दुसरे अधिवेशन, २०२२

तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

गुरुवार, दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ / भाद्रपद ३, १९४४ (शके)

- (१) मुख्यमंत्री
 - (२) उपमुख्यमंत्री
 - (३) उच्च व तंत्र शिक्षण, संसदीय कार्ये मंत्री
 - (४) पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री
 - (५) अन्न व औषध प्रशासन मंत्री
 - (६) अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री
 - (७) शालेय शिक्षण मंत्री
 - (८) पर्यटन मंत्री
- यांचे प्रभारी विभाग

प्रश्नांची एकूण संख्या - ५०

राज्यातील रात्र शाळांकरिता परिपूर्ण धोरण निश्चित करण्याबाबत

(१) * १४००० श्री.नागोराव गाणार, श्री.चंद्रशेखर बावनकुळे, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.प्रवीण दटके, श्री.रमेशदादा पाटील, श्री.रमेश कराड : तारांकित प्रश्न क्रमांक १२३०५ ला दिनांक १५ मार्च, २०२२ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील रात्र शाळेतील समस्यांबाबत शासन निर्णय दिनांक १७/०५/२०१७ मधील काही तरतुदी महाराष्ट्र खाजगी शाळांतील कर्मचारी (सेवेच्या शर्ती) नियम १९८१ मधील तरतुदींशी विसंगत असल्याचे शासनाच्या निदर्शनास आल्याने सदर विसंगती दूर करून रात्रशाळांबाबत परिपूर्ण धोरण निश्चित करण्यासाठी दिनांक १७ जानेवारी, २०२२ रोजी पुन्हा समिती गठीत करण्यात आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, रात्रशाळांबाबत परिपूर्ण धोरण निश्चित करण्यासाठी मा.शालेय शिक्षणमंत्री महोदयांच्या अध्यक्षतेखाली नेमलेल्या समितीचा अहवाल शासनास कधी पर्यंत सादर करण्यात येणार आहे,

(३) असल्यास, रात्र शाळेतील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना पूर्णवेळ वेतनश्रेणी सेवा सुविधा, निवृत्तीवेतन, घरभाडे, वाहनभत्ता, स्थानिक पूरक भत्ता लागू करून रात्रशाळेतील कर्मचाऱ्यांचा कार्यभार निश्चित करण्याबाबत नागपूर विभागाच्या शिक्षक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक ०३/०८/२०१९ रोजी शिक्षण संचालक, अध्यक्ष, अभ्यासगट पुणे व सदस्य सचिव, अभ्यासगट मुंबई यांना तसेच दिनांक ०२/१२/२०१९ रोजी प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण, आयुक्त (शिक्षण) पुणे आणि शिक्षण संचालक, पुणे यांना निवेदन देवून कार्यवाही करण्याची विनंती केली होती, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून रात्र शाळेतील समस्यांबाबत कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिपक केसरकर : (१) हे खरे आहे.

(२) सदर समितीच्या दिनांक २१ जून, २०२२ रोजी झालेल्या बैठकीतील निर्णयानुसार दिनांक ३० जून, २०२२ रोजी शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आला आहे.

(३) विभागीय शिक्षण उपसंचालक, मुंबई यांच्याकडे दिनांक ०३/०८/२०१९, दिनांक ०१/१२/२०१९ रोजी निवेदन सादर करण्यात आले आहे.

(४) या संदर्भात दिनांक ३० जून, २०२२ रोजी शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आला आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील अंशतः अनुदानित प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांमध्ये कार्यरत शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना सेवा संरक्षण देण्याबाबत

(२) * १३७२१ श्री.किरण सरनाईक : तारांकित प्रश्न क्रमांक १२४७७ ला दिनांक ८ मार्च, २०२२ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील अंशतः अनुदानित प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांमध्ये कार्यरत असणाऱ्या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना सेवा संरक्षण देण्याबाबत तसेच यापूर्वी अंशतः अनुदानित प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांमध्ये कार्यरत असणाऱ्या परंतु अतिरिक्त ठरलेल्या कर्मचाऱ्यांना सेवा संरक्षण देण्यात आले नसल्याचे माहे मे, २०२२ च्या पहिल्या सप्ताहात निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, आयुक्त, शिक्षण विभाग यांच्याकडून सेवा संरक्षण देण्याबाबतचा प्रस्ताव प्राप्त झाला असून, सदरहू प्रस्तावावर १५ दिवसात कार्यवाही करण्यात येणार आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, तदुसार शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना सेवा संरक्षण देण्याबाबत कार्यवाही करून आयुक्तांकडून प्राप्त झालेल्या प्रस्तावाच्या अनुषंगाने केलेल्या कार्यवाहीची सद्यःस्थिती काय आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिपक केसरकर : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) आयुक्त (शिक्षण), पुणे यांचेकडून प्राप्त प्रस्तावांच्या अनुषंगाने अंशतः अनुदानित/विनाअनुदानित शाळेत कार्यरत असणारे स्थायी कर्मचारी अतिरिक्त ठरल्यास त्यांच्या सेवेस संरक्षण देऊन अन्य विनाअनुदानित, अंशतः अथवा अनुदानित शाळेत समायोजन करण्यासंदर्भात महाराष्ट्र खाजगी शाळेतील कर्मचारी (सेवेच्या शर्ती) नियमावली, १९८१ मधील नियम क्र.२६ मध्ये उपनियम समाविष्ट करण्याचे प्रस्तावित असून त्यासंदर्भातील विहित कार्यपध्दतीनुसार कार्यवाही सुरू आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**शिक्षण हक्क कायद्यानुसार विनाअनुदानित शाळांच्या स्व-मान्यतेची
प्रकरणे प्रलंबित असल्याबाबत**

(३) * १४४६८ श्री.रमेश कराड, श्री.नागोराव गाणार, श्री.अमोल मिटकरी, श्री.शशिकांत शिंदे, श्री.विक्रम काळे, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.अरुण लाड, श्री.चंद्रशेखर बावनकुळे, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.प्रवीण दटके, श्री.रमेशदादा पाटील : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात शिक्षण हक्क कायद्यानुसार विनाअनुदानित शाळांच्या सुमारे २५ हजार शाळांची मान्यता माहे मार्च, २०२२ मध्ये संपली असल्याने हजारो शाळा मान्यतेअभावी धोक्यात आल्याचे माहे एप्रिल, २०२२ च्या दुसऱ्या आठवड्यात निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शिक्षण हक्क कायद्यानुसार राज्यातील शाळांना दर तीन वर्षांनी स्व-मान्यता घ्यावी लागते, त्याअनुषंगाने इमारत, पाण्याची सुविधा, मैदान, स्वच्छतागृह, विद्युत पुरवठा, वर्गखोली, संरक्षक भिंत अशा निकषांवर शासनाकडून शाळांना स्व-मान्यता दिली जाते, परंतु सन २०१९ मध्ये ज्या शाळांनी मान्यतेसाठी अर्ज केले होते त्यापैकी बहुतांश शाळांच्या अर्जावर पुढील कोणतीही कार्यवाही झाली नसून शिक्षण विभागाकडून कागदपत्रांसाठी शालेय संस्थांची अडवणूक केली जात असल्याच्या तक्रारी शाळा मुख्याध्यापकांकडून शासनाकडे करण्यात आल्याचे दिनांक १२ एप्रिल, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शिक्षण हक्क कायद्यानुसार राज्यातील शाळांची सन २०२२ च्या स्व-मान्यता प्रक्रियेबाबत तात्काळ सूचना देण्याची मागणी सदरहू शाळांकडून होत असतानाही अद्याप स्व-मान्यतेची परिपत्रक न काढण्याची तसेच, याबाबतच्या नियमित प्रक्रियेनुसार १० मानांकने निश्चित असताना सन २०१९ ची शाळांची स्व-मान्यता ३ वर्षे होऊनही प्रलंबित असण्याची कारणे काय आहेत,

(४) असल्यास, शाळांच्या प्रस्तावात काही त्रुटी असल्याने त्यांच्या मान्यता देण्याचे राहिले असू शकते, तसेच, विद्यार्थ्यांना शिक्षण हक्क कायद्यानुसार सुविधा मिळाल्यात यासाठी स्व-मान्यतेची प्रक्रिया असून काही जिल्ह्यात कागदपत्रांसाठी अडवणूक केली जात असल्यास आणि त्याबाबत शाळांनी निदर्शनास आणून दिल्यास कार्यवाही केली जाईल, असे संचालक, प्राथमिक शिक्षण संचालनालय यांचेकडून सांगण्यात आल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून मान्यतेचे परिपत्रक देण्यासाठी कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिपक केसरकर : (१) व (२) बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम, २००९ व महाराष्ट्र बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा हक्क नियम, २०११ अन्वये शाळांना दर तीन वर्षांनी स्व-मान्यता प्रमाणपत्र देण्यात येते.

(३) यासंदर्भात संबंधित शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) यांचेस्तरावर मान्यता देण्याबाबतची कार्यवाही सुरु आहे.

(४) हे खरे नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठाच्या ऑनलाईन परीक्षांचे
निकाल घोषित करण्याबाबत**

(४) * १३६६९ श्री.प्रवीण दटके, श्री.प्रविण देकर, श्री.नागोराव गाणार, डॉ.परिणय फुके :
सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठाच्या परीक्षांचे काम एमकेसीएल कंपनीला देण्यात आले असता प्रथम वर्षातील १५० हिवाळी ऑनलाईन परीक्षांचे निकाल अडीच महिने होवूनही प्रलंबित असल्याचे माहे एप्रिल, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास विद्यापीठ परीक्षांचा निकाल ४५ दिवसात लावण्याचा नियम असून एमकेसीएलला स्वतः परीक्षा घेण्याचा अनुभव नसतानाही एमकेसीएलला काम देण्यात आले, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी लोकप्रतिनिधींनी लेखी तक्रारी, निवेदने दिली आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून परीक्षांचे निकाल घोषित करण्याबाबत कार्यवाही करून निकाल उशिरा लावणाऱ्या कंपनीविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) कोविड-१९ च्या प्रभावामुळे परीक्षा उशिरा सुरु झाल्या असून Scheme of Examination प्रमाणे Tabulated Result चे एकसमान पध्दती बनविण्याच्या प्रक्रियेमुळे संबंधित सॉफ्टवेअर मध्ये बरेच बदल करण्यामुळे सध्या १५० परीक्षांपैकी फक्त ९ परीक्षांचे निकाल घोषित करण्याची प्रक्रिया सुरु असून उर्वरित सर्व परीक्षांचे निकाल वेळेत घोषित करण्यात आले आहेत.

(३) हे खरे नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यात अनुदानित शाळेतील अंशतः अनुदानित व विनाअनुदानित पदे संस्था स्तरावर
भरण्यास मान्यता मिळणेबाबत**

(५) * १४४०२ डॉ.सुधीर तांबे, डॉ.वजाहत मिर्झा, श्री.जयंत आसगावकर, श्री.अभिजित वंजारी, श्री.राजेश राठोड, श्री.विक्रम काळे, श्री.बाळाराम पाटील, श्री.किशोर दराडे, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.अमोल मिटकरी, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.अब्दुल्लाखान दुराणी : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील अनेक शाळांमध्ये शिक्षकांची पदे रिक्त असून सन २०१७ पासून शासनाने शिक्षक भरतीसाठी सुरु केलेले पवित्र पोर्टलमार्फत शिक्षक भरती झाली नसल्याने कमी शिक्षक संख्येमुळे विद्यार्थ्यांच्या गुणवत्तेवर परिणाम होत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच, राज्यातील अनुदानित, विनाअनुदानित शाळेत पवित्र पोर्टलच्या माध्यमातून होणारी शिक्षक भरती, आरक्षण बदल व कोरोनामुळे पुन्हा प्रलंबित आहे, हे खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, शैक्षणिक वर्ष २०१२ पासून शिक्षक भरती बंद असून दरवर्षी शिक्षक सेवानिवृत्त होत असल्याने शिक्षक अनुशेष वाढत असून काही शाळांमध्ये गणित, विज्ञान विषय शिकविण्यास शिक्षक नसल्यामुळे विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणावर परिणाम होत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, पवित्र पोर्टलच्या माध्यमातून भरती प्रक्रिया ४ वर्षांपासून प्रलंबित असल्याने अनुदानित शाळेतील अंशतः अनुदानित व विनाअनुदानित शिक्षकांची पदे भरण्यास संस्था स्तरावर परवानगी देण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिपक केसरकर : (१) व (२) अंशतः खरे आहे.

सन २०१९ मध्ये घेण्यात आलेल्या TAIT परीक्षेनुसार एकूण १२१४० पदांची जाहिरात देण्यात आली. त्यापैकी १२०७० पदांची भरती प्रक्रिया करण्यात येत आहे. ५९७० उमेदवारांची निवड प्रक्रिया पूर्ण झालेली आहे. तसेच, २०६२ पदांकरीता उमेदवार उपलब्ध करून देण्यात आले आहेत. एसईबीसी आरक्षण रद्द झाल्यामुळे ७६९ पदांसाठी उमेदवार उपलब्ध करून देण्याची कार्यवाही सुरु आहे .

(३) अंशतः खरे आहे.

शासन पत्र, दिनांक ०३/०८/२०२२ नुसार शिक्षक भरती प्रक्रिया राबविण्यासाठी TAIT परीक्षेचे आयोजन करणेबाबत महाराष्ट्र राज्य परीक्षा परिषदेस कळविण्यात आले आहे.

(४) पवित्र मार्फत भरती करण्याचे धोरण असल्यामुळे प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील खाजगी शाळांमध्ये शिक्षण हक्क अधिकार कायदानुसार आरटीई प्रवेशासाठी शुल्क प्रतिपूर्ती कमी मिळत असल्याबाबत

(६) * १३८७४ श्री.सतिश चव्हाण, श्री.विक्रम काळे, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.अमोल मिटकरी, श्री.अब्दुल्लाखान दुर्राणी, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.प्रविण दरेकर, डॉ.परिणय फुके, श्री.नागोराव गाणार, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री.रमेशदादा पाटील, श्री.रमेश कराड, श्री.कपिल पाटील, श्री.बाळाराम पाटील, श्री.किशोर दराडे : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) खाजगी स्वयंअर्थसहाय्यित व विनाअनुदानित इंग्रजी माध्यमांच्या शाळांवर मागील २ ते ३ वर्षात राज्य शासनाच्या धोरणाचा परिणाम होत असून सदरहू शाळांच्या समस्या ऐकून न घेता शिक्षण विभागाकडून कारवाई केली जात असल्याचे माहे एप्रिल, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर शाळांची आरटीई शुल्क प्रतिपूर्तीची रुपये ९०० कोटींची थकबाकी असून आर्थिक ताणामुळे १२०० हून अधिक शाळा बंद झाल्याचे निदर्शनास आले असून आरटीई प्रतिपूर्ती थकीत असल्याची कारणे काय आहेत, तसेच, खाजगी विनाअनुदानित स्वयंअर्थसहाय्यित शाळांच्या विविध समस्यांच्या निवारणासाठी स्वतंत्र मंत्री नियुक्त करण्याची मागणी खाजगी शाळांच्या संघटनांकडून होत असल्याने याची अंमलबजावणी करण्यासाठी शासनाने कार्यवाही केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शिक्षण हक्क अधिकार (आरटीई) कायदानुसार राज्यातील खाजगी शाळांमध्ये आरटीई प्रवेशासाठी राखीव असलेल्या २५ टक्के जागांवर प्रतीक्षा यादीतील प्रवेश सुरू असून मुंबईसह राज्यातील असंख्य शाळांनी शासनाकडून आरटीई प्रवेशासाठी शुल्क प्रतिपूर्ती कमी मिळत असल्याचे सांगून अनेक मुलांचे प्रवेश नाकारले असल्याचे माहे मे, २०२२ मध्ये निदर्शनास आले असून याकडे शिक्षण विभागाचे दुर्लक्ष होत असल्याने प्रवेश नाकारणाऱ्या शाळांवर कारवाई करण्याची मागणी नागरिकांकडून केली जात आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, शाळांना शैक्षणिक वर्षातील ऑक्टोबर महिन्यात प्रतिपूर्तीचा पहिला हप्ता तर एप्रिल मध्ये दुसरा हप्ता देणे आवश्यक आहे परंतु शासनाकडून दोन ते तीन वर्षांनी प्रतिपूर्ती मिळत असल्याने शाळांना आर्थिक अडचणींना सामोरे जावे लागत असून शैक्षणिक वर्ष २०१९ ते २०२२ या तीन वर्षांची प्रतिपूर्तीची रक्कम रुपये ४० कोटी शासनाकडे थकीत असल्याने ती तात्काळ देण्याकरीता शासनाने कार्यवाही केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून आरटीई प्रवेश नाकारणाऱ्या शाळांवर कारवाई करून राज्यातील इंग्रजी माध्यमांच्या शाळांना आरटीई २५ % प्रवेशासाठी देय होणारी प्रतिपूर्तीची रक्कम देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिपक केसरकर : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

(३) हे खरे नाही.

(४) व (५) सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षासाठी रुपये २००/- कोटींची अर्थसंकल्पीय तरतूद केली आहे.

राज्यातील अवैध गुटखा विक्री रोखण्याबाबत

(७) * १४११८ श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.राजेश राठोड, डॉ.वजाहत मिर्झा, श्री.जयंत आसगावकर, डॉ.(श्रीमती) मनिषा कायंदे, श्री.प्रविण दरेकर, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री.चंद्रशेखर बावनकुळे, डॉ.परिणय फुके, श्री.सुरेश धस, श्री.प्रसाद लाड, डॉ.रणजित पाटील, श्री.प्रवीण दटके, श्री.नागोराव गाणार, श्री.निलय नाईक, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.राजहंस सिंह, श्री.रमेशदादा पाटील : तारांकित प्रश्न क्रमांक १३२१२ ला दिनांक १५ मार्च, २०२२ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय अन्न व औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात सन २०१२ पासून गुटखा, पानमसाला, सुगंधित तंबाखू, सुपारी व इतर पदार्थांची खरेदी-विक्री, उत्पादन व वापरास शासनाने प्रतिबंध केला असून सांगली, कोल्हापूर, सातारा, पुणे, जिल्ह्यासह कर्नाटक तसेच देगुलर (जि.नांदेड) शहर परिसरात मोठ्या प्रमाणात गुटखा आणि सुगंधी तंबाखूची आवक छुप्या पध्दतीने सुरू असल्याचे माहे एप्रिल- मे, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासनाने गुटखा आणि सुगंधी तंबाखूवर बंदी घातलेली असतानाही परराज्यातून दररोज ट्रक-टेम्पोमधून कोटयवधी रुपयांचा माल अवैध पध्दतीने आणून त्याची वाहतूक, वितरण व खरेदी केली जात असल्याने गुटखा बंदी अयशस्वी ठरली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, राज्यात वर्षभरात सुमारे दोन हजार कोटी रुपयांचा गैरव्यवहार अवैध गुटखा विक्रीतून होत असल्याने प्रतिबंधित पदार्थ वितरण, साठवणूक, विक्री करणाऱ्यांविरुद्ध कायद्यात कठोर शिक्षेची तरतूद करण्याची तसेच अंमलबजावणी यंत्रणेच्या कर्तव्ये व उत्तरदायित्व यात आमूलाग्र बदल करण्याची आवश्यकता निर्माण झाली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून गुटख्याची होत असलेली अवैध खरेदी-विक्री तसेच वाहतूक रोखण्याबाबत कार्यवाही करून संबंधित दोषींविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.संजय राठोड : (१) हे अंशतः खरे आहे.

सांगली, कोल्हापूर, सातारा, पुणे या जिल्ह्यांमध्ये व देगलूर शहर (जि.नांदेड) येथे माहे एप्रिल-मे, २०२२ मध्ये काही ठिकाणी गुटखा व सुगंधी सुपारीचा साठा आढळून आला आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) यासंदर्भात अन्न व औषध प्रशासनामार्फत पुणे विभागात (सोलापूर जिल्ह्यासह) सन एप्रिल, २०२१ ते मार्च, २०२२ पर्यंत एकूण २४५ ठिकाणी धाडी जप्तीची कारवाई करण्यात आली आहे. सदर प्रकरणी रुपये ७,३६,२५,०९९/- चा प्रतिबंधित गुटखा, पान मसाला, सुगंधित तंबाखुचा साठा जप्त करण्यात आला असून सर्व प्रकरणी पोलिसांकडे फिर्याद नोंदविण्यात आली आहे. सदर कालावधीत १४१ आस्थापना सिल केल्या आहेत व ६६ वाहने जप्त करण्यात आलेली आहेत.

तसेच माहे एप्रिल, २०२२ ते जुलै, २०२२ पर्यंत एकूण ३६ ठिकाणी धाडी टाकून किंमत रुपये २,३३,००,९२९/- चा प्रतिबंधित अन्न पदार्थाचा साठा जप्त करण्यात आला असून सर्व प्रकरणी संबंधित पोलीस स्टेशनमध्ये फिर्याद नोंदविण्यात आलेली आहे. तसेच १६ आस्थापना सिल करण्यात आल्या असून १६ वाहने जप्त करण्यात आलेली आहेत.

तसेच माहे एप्रिल-मे, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान देगलूर, जि.नांदेड शहर परिसरात प्रतिबंधित अन्न पदार्थाचा साठा आढळल्याची घटना घडलेली नाही. तथापि, नांदेड जिल्ह्यात जून, २०२२ ते जुलै, २०२२ पर्यंत ०१ ठिकाणी धाड टाकून रुपये २,९७,८००/- किंमतीचा प्रतिबंधित अन्नपदार्थाचा साठा जप्त करून संबंधित पोलीस स्टेशन येथे संबंधित जबाबदार व्यक्तींविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

औरंगाबाद विभागात सन एप्रिल २०२१ ते मार्च २०२२ पर्यंत प्रतिबंधित अन्न पदार्थ प्रकरणी १३१ कारवाया करण्यात आल्या असून रुपये ३,९६,८२,६७२/- किंमतीचा प्रतिबंधित अन्न पदार्थाचा साठा जप्त करण्यात आला. संबंधित सर्व प्रकरणी फिर्याद नोंदविण्यात आले आहे. तसेच माहे एप्रिल, २०२२ ते जुलै, २०२२ पर्यंत एकूण ५४ ठिकाणी धाड टाकून रुपये १,१६,०३,६४१/ किंमतीचा प्रतिबंधित अन्न पदार्थाचा साठा आढळून आल्याने जप्त करण्यात आला. संबंधित प्रकरणी ५२ एफ.आय.आर. दाखल करण्यात आले आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

गोंदिया जिल्ह्यात आधारभूत हमीभाव धान खरेदी केंद्र सुरु करण्याबाबत

(८) * १४५६८ डॉ.परिणय फुके, श्री.प्रविण दरेकर, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.नागोराव गाणार, श्री.प्रवीण दटके : तारांकित प्रश्न क्रमांक १२४६४ ला दिनांक १५ मार्च, २०२२ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गोंदिया जिल्ह्यात माहे मे महिन्याच्या सुरुवातीलाच आधारभूत हमीभाव धान खरेदी केंद्र सुरु करण्याचे निर्देश असूनही जिल्हा मार्केटींग फेडरेशन व आदिवासी महामंडळाच्यावतीने संचालित धान खरेदी केंद्र सुरु झाले नसल्यामुळे शेतकऱ्यांना धान विक्री करता येत नसल्याचे माहे मे, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, खरीप हंगामात बोनस ऐवजी शेतकऱ्यांना सानुग्रह अनुदान देण्याची घोषणा शासनाने करुनही त्याची अंमलबजावणी झाली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, गोंदिया जिल्ह्यात आधारभूत हमीभाव धान खरेदी केंद्र सुरु करण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधी व शेतकऱ्यांनी शासनाकडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करुन कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.रविंद्र चव्हाण : (१) शासन निर्णय, दिनांक ३०/०९/२०२१ अन्वये पणन हंगाम २०२१-२२ (रब्बी) साठी दिनांक १ मे, २०२२ ते दिनांक ३० जून, २०२२ असा धान खरेदी कालावधी निश्चित करण्यात आला होता. तथापि, केंद्र शासनाकडून मंजुरी प्राप्त होऊन शासन पत्र दिनांक ०६/५/२०२२ रोजीच्या पत्रान्वये धान खरेदी करण्यास कळविण्यात आले. त्यानुसार ऑनलाईन खरेदी पोर्टलवर प्रत्यक्षात दिनांक २० मे, २०२२ पासून धान खरेदी सुरु करण्यात आली. सदर धान खरेदीस दिनांक ३१ जुलै, २०२२ पर्यंत मुदतवाढ देण्यात आली होती.

त्यानुसार गोंदिया जिल्ह्यात मार्केटींग फेडरेशनमार्फत (बिगर आदिवासी क्षेत्रात) ६३ धान खरेदी केंद्रांवर ३५२८ शेतकऱ्यांकडून १५,०९,६१४ क्विंटल धान खरेदी करण्यात आली. तसेच आदिवासी विकास महामंडळामार्फत (आदिवासी उपयोजना क्षेत्रात) ३६ खरेदी केंद्रांवर १४५४६ शेतकऱ्यांकडील ४,४४,०५७ क्विंटल धानाची खरेदी झालेली आहे.

(२) पणन हंगाम २०२१-२२ मध्ये केंद्र शासनाने धानासाठी निश्चित केलेल्या रुपये १९४०/- प्रतिक्विंटल इतक्या हमीभावाने शेतकऱ्यांकडून धान खरेदी करण्यात येऊन शेतकऱ्यांना देय असलेले चुकारे अदा करण्यात आले आहेत.

पणन हंगाम २०२१-२२ मध्ये किमान आधारभूत किंमत खरेदी योजनेतर्गत शेतकऱ्यांना प्रोत्साहनपर राशी देण्याबाबत मा.लोकप्रतिनिधींकडून शासनास मागणी प्राप्त आहे. त्यानुषंगाने कार्यवाही प्रस्तावित आहे.

(३) हे खरे आहे.

गोंदिया जिल्ह्यात स्थानिक लोकप्रतिनिधींच्या मागणीनुसार मा.पालकमंत्री यांचे अध्यक्षतेखालील समितीने गोंदिया जिल्ह्यात ८३ नवीन धान खरेदी केंद्रांना मंजूरी देण्यात आलेली आहे.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील उच्च शिक्षण संस्थांकडे असलेली अनामत रक्कम ईबीसी विद्यार्थ्यांच्या
शैक्षणिक वापराकरिता देण्याबाबत**

(९) * १३९३९ श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.रमेशदादा पाटील, श्री.नागोराव गाणार, श्री.रमेश कराड, श्री.अरुण लाड, श्री.प्रवीण दटके, श्री.प्रविण दरेकर, डॉ.परिणय फुके : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील विद्यापीठांशी सलंगित असणारी महाविद्यालये विद्यार्थ्यांकडून पदविका, पदवी किंवा पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाला प्रवेश घेताना शैक्षणिक शुल्कासह वसतिगृह, भोजन, शैक्षणिक साहित्य, ग्रंथालय आणि इतर सुविधांसाठी ५०० रुपयांपासून अनामत रकमा जमा करतात, परंतु सदरहू रक्कम अभ्यासक्रम पूर्ण झाल्यानंतर शासन निर्णयानुसार शासकीय महाविद्यालयांनी संबंधित विभागाकडे तसेच खाजगी महाविद्यालयांनी विद्यार्थी कल्याण विभागाकडे जमा करणे बंधनकारक असताना रुपये पाचशे कोटींहून अधिक रक्कम महाविद्यालयाकडे असल्याचे कॉप्स (केअर ऑफ पब्लिक सेफ्टी) संघटनेचे पदाधिकारी अमर एकाड यांनी माहे एप्रिल, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आणले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अनेक महाविद्यालये ही रक्कम विद्यार्थ्यांना परत देत नसल्यामुळे राज्यातील उच्च शिक्षण देणाऱ्या ५४ महाविद्यालयांकडे रुपये १४ कोटी तर तंत्र शिक्षण विभागांतर्गत महाविद्यालयांकडे रुपये १२ कोटी इतकी अनामत म्हणून घेतलेली रक्कम महाविद्यालयांकडे असल्याचे दिनांक २२ एप्रिल, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) तसेच सदरहू अनामत रक्कमेचा वापर व्हावा याकरीता सदरहू रक्कम ईबीसी विद्यार्थ्यांच्या विविध गरजांसाठी वापरण्यात यावी, अशी मागणी उच्च व तंत्र शिक्षण संचालकांना केली असून ईबीसी विद्यार्थ्यांना शिक्षणात आर्थिक मदत अपुरी पडत असल्याने महाविद्यालयांकडे असणारी रक्कम ईबीसी विद्यार्थ्यांच्या आवश्यक गरजांसाठी खर्च केल्यास त्यांना शैक्षणिक सहाय्य मिळेल अशी अपेक्षा विद्यार्थ्यांकडून व्यक्त होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, शैक्षणिक शुल्कासह विविध कारणासाठी महाविद्यालयाकडून रक्कम आकारली जाते, परंतु विद्यार्थी सदरहू सेवेचा लाभ घेतात की नाही याची कुठलीही शहानिशा न करता सरसकट शुल्क आकारले जात असून विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या निर्देशानुसार सदरहू अनामत रक्कम परत करणे आवश्यक आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून ईबीसी विद्यार्थ्यांना त्यांच्या शिक्षणात आर्थिक मदतीकरीता सदरची अनामत रक्कम वापराकरीता देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील : (१) होय.

(२) होय.

(३) हे अंशतः खरे आहे.

(४) हे अंशतः खरे आहे.

(५) अनामत रकमेचा ईबीसी विद्यार्थ्यांच्या आर्थिक मदतीकरीता वापर करणेबाबत अद्याप निर्णय झालेला नाही.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्य परिवहन महामंडळातील कर्मचाऱ्यांना प्रोत्साहन भत्ता देण्याबाबत

(१०) * १४०९१ श्री.रामदास आंबटकर, श्री.नागोराव गाणार, श्री.प्रवीण दटके, श्री.चंद्रशेखर बावनकुळे, श्री.रणजितसिंह मोहिते-पाटील : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य परिवहन महामंडळ कामगारांच्या संपकाळात महामंडळाने केलेल्या कामगारांच्या बदल्या मा.उच्च न्यायालयाने रद्दबातल ठरविल्या असून संपकरी कामगारांना जाहीर केलेले भत्ते तातडीने देण्याचे तसेच कोरोना काळात काम केलेल्या कर्मचाऱ्यांना दिनांक २३ मार्च, २०२० ते दिनांक ३१ डिसेंबर, २०२० या काळात प्रतिदिन ३०० रुपये भत्ता देण्याचे आदेश न्यायालयाने दिले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यातील एस.टी.महामंडळातील आवश्यक सेवेअंतर्गत संचारबंदी कालावधीत प्रत्यक्ष सेवा देणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना प्रतिदिन ३०० रुपये विशेष प्रोत्साहन भत्ता माहे मार्च, २०२० पासून संचारबंदी संपेपर्यंत देण्याचे आदेश दिनांक २९ ऑक्टोबर, २०२१ रोजी महामंडळाने काढूनही अद्याप सेवा देणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना प्रोत्साहन भत्ता दिला नसल्याचे दिनांक १६ मे, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून संपकाळात केलेल्या बदल्या रद्द करण्यासंदर्भात तसेच कर्मचाऱ्यांना जाहीर केलेले भत्ते व कोरोना काळात केलेल्या कामाचे प्रोत्साहन भत्ते देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१), (२) व (३) मा.उच्च न्यायालय, मुंबई यांच्या दिनांक ०७/०४/२०२२ रोजीच्या अंतिम आदेशाच्या अनुषंगाने, संपकालावधीत जे कर्मचारी संपात सहभागी होते व ज्यांच्या बदल्या झाल्या आहेत, असे कर्मचारी दिनांक २२/०४/२०२२ रोजी किंवा तत्पुर्वी हजर होतील त्यांच्या बदल्या रद्द करून त्यांना बदलीपुर्वीच्या ठिकाणी हजर करून घेण्याबाबत, दिनांक ०८/०४/२०२२ रोजी परिपत्रकीय सूचना प्रसारित करण्यात आल्या आहेत.

तसेच कोविड-१९ या आजाराच्या पार्श्वभूमीवर शासनाद्वारे करण्यात आलेल्या संचारबंदीच्या कालावधीत राज्य परिवहन महामंडळाच्या अत्यावश्यक सेवेअंतर्गत प्रत्यक्ष कर्तव्य बजावणाऱ्या रा.प. कर्मचारी व पर्यवेक्षक यांना प्रतिदिन/प्रतिकर्तव्य रुपये ३००/- विशेष प्रोत्साहन भत्ता देण्याबाबतच्या सूचना दिनांक ३०/०४/२०२० व दिनांक २९/१०/२०२१ रोजीच्या परिपत्रकान्वये देण्यात आल्या आहेत. त्यानुसार संचारबंदी काळात प्रत्यक्ष कामगिरी केलेल्या एकूण ४७,८६७ कर्मचाऱ्यांना रुपये २६,२९,८१,८५२/- (रुपये सव्वीस कोटी एकोणतीस लाख ऐक्याऐंशी हजार आठशे बावन्न फक्त) एवढी रक्कम कोविड भत्ता म्हणून अदा करण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

उरण (जि.रायगड) मधील खोपटा खाडीमध्ये रसायनयुक्त सांडपाणी सोडत असल्याबाबत

(११) * १३७६७ श्री.रमेशदादा पाटील, श्री.चंद्रशेखर बावनकुळे, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री.नागोराव गाणार, श्री.प्रवीण दटके, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.प्रविण दरेकर, डॉ.परिणय फुके :

सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) उरण (जि.रायगड) मधील भेंडखळ हद्दीमधील नाल्यांमधून खोपटा खाडीमध्ये घातक रसायन सोडत असल्याचे माहे एप्रिल, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त घातक रसायनांमुळे येथील पर्यावरणाला व जैवविविधतेला धोका निर्माण होत असून अशा घटना वारंवार घडत असतानाही प्रदूषण नियंत्रण मंडळ व प्रशासनाचे याकडे दुर्लक्ष होत असल्याने संबंधितांवर कारवाई करण्याची मागणी तेथील स्थानिक नागरिकांकडून होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून संबंधित दोषींविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) व (२) उरण (जि.रायगड) तालुक्यातील भेंडखळ परिसरातील खाडीजवळ रसायनयुक्त सांडपाणी टँकरद्वारे सोडत असले बाबतची तक्रार दिनांक २६/०४/२०२२ रोजी दूरध्वनीद्वारे प्राप्त झाली होती. त्याअनुषंगाने महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळामार्फत करण्यात आलेल्या पाहणी दरम्यान सदर परिसरात अज्ञात व्यक्तीद्वारे टँकरद्वारे रसायनयुक्त सांडपाणी खाडीजवळ सोडले असल्याचे ग्रामस्थांनी कळविले होते.

अशा प्रकारच्या घटना घडू नये यासाठी तहसिलदार, उरण व भेंडखळ ग्रामपंचायत यांना योग्य ती कार्यवाही करण्यात यावी तसेच अशा बेकायदेशीर घटना निदर्शनास आल्यास संबंधितांना कळविण्यात यावे यासाठी महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळामार्फत दिनांक ०६/०५/२०२२ व १५/०७/२०२२ रोजीच्या पत्रान्वये संबंधितांना सूचना देण्यात आल्या आहेत. मत्स्यव्यवसाय विभाग रायगड-अलिबाग कडून प्राप्त माहितीनुसार उरण, जिल्हा रायगड परिसरातील खाडी किनाऱ्यावर मृत मासे आढळल्याबाबतचे मच्छीमारांचे निवेदन त्यांच्या कार्यालयाकडे प्राप्त झालेले नाही.

(३) सदर घटनेच्या अनुषंगाने महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळामार्फत उरण पोलीस ठाणे येथे प्रथम खबर अहवाल (F.I.R) दिनांक ३०/७/२०२२ रोजी दाखल करण्यात आला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील उच्च माध्यमिक शाळा तसेच कनिष्ठ महाविद्यालयातील

वाढीव पदांना मान्यता देण्याबाबत

(१२) * १४३०७ श्री.कपिल पाटील, श्री.जयंत आसगावकर, डॉ.सुधीर तांबे, डॉ.वजाहत मिर्झा, श्री.राजेश राठोड, श्री.अभिजित वंजारी, श्री.विक्रम काळे, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.बाळाराम पाटील, श्री.किशोर दराडे : तारांकित प्रश्न क्रमांक ११९३९ ला दिनांक १५ मार्च, २०२२ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील कनिष्ठ महाविद्यालयाकडे व्यपगत पदांचे पुनर्जीवन व प्रस्थापित वाढीव पदांसाठी मंजूरी मिळण्यासाठी संबंधितांकडून संबंधित विभागाकडे वारंवार मागणी करण्यात येत असल्याचे माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उच्च माध्यमिक शाळा / कनिष्ठ महाविद्यालयातील सन २००३-२००४ ते २०१८-२०१९ या कालावधीतील पूर्णवेळ ८८३ आणि अर्धवेळ ४१२ असे एकूण १२९५ वाढीव पदांना वेतनासह मान्यता दिली नसून त्यामधील सध्या ४२८ पूर्णवेळ आणि ९३ अर्धवेळ शिक्षक कार्यरत असून सदर सर्व कार्यरत ५२१ शिक्षक विनावेतन काम करीत आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, राज्यातील अनुदानित कनिष्ठ महाविद्यालयांमध्ये दरवर्षी कार्यभार वाढल्यामुळे निर्माण होणारे वाढीव पद मंजूर करण्याबाबत वाढीव पदांचा प्रस्ताव तसेच व्यपगत झालेल्या वाढीव पदांना पुन्हा मान्यता देण्याबाबत सर्व तपासण्या करून प्रस्ताव शासनास सादर झाला आहे काय, असल्यास, जिल्हानिहाय कनिष्ठ महाविद्यालय व त्यातील वाढीव पदांची संख्या किती आहे,
- (४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून व्यपगत पदांचे पुनर्जीवन व प्रस्थापित वाढीव पदांना मंजूरी देऊन त्यानुसार निधीची तरतूद करण्याबाबत सदर शिक्षकांना पूर्वलक्षी प्रभावाने मान्यता देऊन वेतन सुरू करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिपक केसरकर : (१), (२), (३) व (४) राज्यातील उच्च माध्यमिक शाळांतील १२९३ वाढीव पदांस मान्यता देणेबाबतचा प्रस्ताव शासनास प्राप्त झालेला असून प्रस्तावाच्या अनुषंगाने वाढीव पदांना मान्यता देण्यासंदर्भाची कार्यवाही शासनस्तरावर सुरू आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील मराठी माध्यमांच्या शाळांमधून शिक्षण घेतलेल्या उमेदवारांना नोकरीकरिता अपात्र ठरविण्यात येत असल्याबाबत

(१३) * १४१८८ डॉ.प्रज्ञा सातव, श्री.राजेश राठोड, श्री.अभिजित वंजारी, डॉ.सुधीर तांबे, श्री.अमरनाथ राजूरकर, श्री.जयंत आसगावकर, डॉ.वजाहत मिर्झा, श्री.मोहनराव कदम : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात सीबीएसई किंवा आयसीएसई मंडळांच्या शाळांमधून शिक्षण न घेता केवळ मराठी माध्यमांच्या शाळांमधून शिक्षण घेतलेल्या मराठी उमेदवारांना नोकरीकरीता अपात्र ठरविण्यात येत असल्याचे दिनांक ३१ मार्च, २०२२ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर बाबीस शासनाने प्रतिबंध केला नाही तर राज्यातील मराठी माध्यमांच्या शाळांमधून शिक्षण घेतलेल्या मराठी उमेदवारांना रोजगार नाकारण्याच्या घटनांमध्ये वाढ होवू शकते, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, शासनाने मराठी माध्यमातून शिक्षण घेतलेल्या पात्र आणि सक्षम उमेदवारांना नोकरी न नाकारता त्यांना नोकरीत सामावून घेणे बंधनकारक करण्यात यावे, असा कायदा करण्याबाबत तरतूदी करण्याचे शासनाने प्रस्तावित केले आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, त्यानुषंगाने मराठी माध्यमांच्या शाळांमधून शिक्षण घेतलेल्या, तसेच नोकरीसाठी पात्र आणि सक्षम उमेदवारांना नोकरी न नाकारता त्यांना नोकरीत सामावून घेण्यासाठी विशेष कायदा करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिपक केसरकर : (१) व (२) हे खरे नाही.

शासनाच्या शालेय शिक्षण विभागाकडून पवित्र प्रणालीमार्फत शिक्षण सेवक पदभरती केली जाते. सदर पदांची भरती पवित्र प्रणालीद्वारे, शिक्षक अभियोग्यता चाचणी मधून निकष पात्र ठरणाऱ्या उमेदवारांची नियुक्ती केली जाते. मराठी माध्यमातून शिक्षण घेतलेल्या विद्यार्थ्यांना विभागामार्फत नोकरीमध्ये डावलले/अपात्र ठरविले जात नाही.

(३), (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

जलजीवन मिशन अंतर्गत असलेल्या अखर्चित निधीबाबत

(१४) * १३८६३ श्री.अब्दुल्लाखान दुराणी, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.प्रविण दरेकर, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री.चंद्रशेखर बावनकुळे, डॉ.परिणय फुके, श्री.सुरेश धस, श्री.प्रसाद लाड, डॉ.रणजित पाटील, श्री.प्रवीण दटके, श्री.नागोराव गाणार, श्री.गोपिचंद पडळकर, श्री.निलय नाईक, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.राजहंस सिंह, श्री.रमेशदादा पाटील, श्री.चंदूभाई पटेल : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) केंद्र व राज्य शासनाचा हिस्सा असलेल्या जल जीवन मिशनअंतर्गत सन २०२४ पर्यंत राज्यातील ग्रामीण भागात रुपये १ कोटी ४२ लाख ३६ हजार नळजोडण्या देण्याचे उद्दिष्ट ठरविण्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सन २०२४ पर्यंत जल जीवन मिशन अंतर्गत जारी केलेल्या निधीपैकी केवळ २५ टक्केच निधी प्रत्यक्षात खर्च झाल्याचे सन २०२१-२०२२ दरम्यान निर्देशनास आले असून सदरहू मिशनअंतर्गत ३ वर्षात केवळ १५ टक्के उद्दिष्ट पूर्ण झाले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, दिनांक १५ ऑगस्ट, २०१९ पासून सुरू झालेल्या या मिशनअंतर्गत मागील ३ वर्षात केंद्र व राज्य शासनाने किती निधी उपलब्ध करून दिला व किती निधी खर्च करण्यात आला, तसेच सदरहू योजनेच्या उद्दिष्टपूर्तीबाबत जिल्हानिहाय थोडक्यात माहिती काय आहे,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून वरील योजनेच्या निधी खर्चाबाबत, पुर्ततेसाठी व सक्षम अंमलबजावणीसाठी कोणती उपाययोजना व कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.गुलाबराव पाटील : (१) अंशतः खरे आहे.

राज्यातील ग्रामीण भागातील १,४६०८,५३२ कुटुंबांना नळ जोडण्या देण्याचे उद्दिष्ट ठरविण्यात आले आहे.

(२) हे खरे नाही.

जल जीवन मिशन कार्याक्रमांसाठी सन २०२१-२०२२ पर्यंत राज्य व केंद्र हिस्सा मिळून रुपये २८५५६६.२३ लक्ष इतका निधी खर्च करण्यात आला आहे.

(३) सन २०१९-२०२० पासून केंद्र व राज्य शासनाकडून प्राप्त झालेला निधी व खर्च झालेल्या निधीचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे :-

केंद्र शासन			(रूपये लाखात)		
अ.क्र.	वर्ष	मागील वर्षीची शिल्लक व्याज व इतर जमा	उपलब्ध निधी	एकूण निधी	खर्च
१	२०१९-२०	२५२९५.०८	३९१५४.७०	६४४४९.७८	३६२५३.४०
२	२०२०-२१	२८१९६.३७	५३८८१.३२	८२०७७.६९	५४८२९.००
३	२०२१-२२	२७२४८.६९	१७५०५९.१७	२०२३०७.८६	५७०८२.०३

राज्य शासन			(रूपये लाखात)		
अ.क्र.	वर्ष	मागील वर्षीची शिल्लक व्याज व इतर जमा	उपलब्ध निधी	एकूण निधी	खर्च
१	२०१९-२०	४६८२७.८४	३५५१८.९५	८२३४६.७९	५०५९९.५३
२	२०२०-२१	३१७४७.२६	४७७४०.००	७९४८७.२६	४३५३१.१७
३	२०२१-२२	३५९५६.०९	१८४६३९.०९	२२०५९५.१८	५३२७१.१०

जिल्हा निहाय नळजोडणीची माहिती पुढीलप्रमाणे :-

(१) अहमदनगर-५३७२०६ (२) अकोला-१६८८८९ (३) अमरावती-३५५७४२ (४) औरंगाबाद-३२३८८७ (५) बीड-२२०६६७ (६) भंडारा-१५६३९० (७) बुलढाणा-३६३८९४ (८) चंद्रपूर-२००,५०९ (९) धुळे-२९०४५० (१०) गडचिरोली-१४५५९७ (११) गोंदिया-१७९७७३ (१२) हिंगोली-१४१५२१ (१३) जळगाव-६८१२१६ (१४) जालना-२९८५६७ (१५) कोल्हापूर-५३६८६५ (१६) लातूर-३१७१५२ (१७) नागपूर-३३४०८२ (१८) नांदेड-३१३५६६ (१९) नंदुरबार-१२७४३७ (२०) नाशिक-५६३६१० (२१) उस्मानाबाद-२२२१७८ (२२) पालघर-१४६२४६ (२३) परभणी-१६८७७४ (२४) पुणे-७४४०९३ (२५) रायगड-४२३५५२ (२६) रत्नागिरी-२७६१५६ (२७) सांगली-२९७२०८ (२८) सातारा-४७५८१८ (२९) सिंधुदूर्ग-१२५११७ (३०) सोलापूर-४७५३२७ (३१) ठाणे-१४३१८६ (३२) वर्धा-२१८७५९ (३३) वाशिम-१४५१४३ (३४) यवतमाळ-३१३२०४

(४) जल जीवन मिशन कार्यक्रम यशस्वीरित्या राबविण्यासाठी शासन स्तरावरून वेळोवेळी क्षेत्रिय कार्यालयाशी समन्वय ठेवून आढावा घेवून पाठपुरावा करण्यात आला आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील माध्यमिक शाळांमध्ये शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांचा
शैक्षणिक दर्जा सुधारण्याबाबत**

(१५) * १३८५० अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.प्रविण दरेकर, डॉ.परिणय फुके, श्री.नागोराव गाणार, श्री.गोपिचंद पडळकर : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात माध्यमिक शाळांमध्ये शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांचा शैक्षणिक दर्जा सुधारण्याची आवश्यकता असल्याचे माहे मे, २०२२ मध्ये वा त्यासुमारास निदर्शनास आले असून राज्यातील इतर भागांच्या तुलनेत मुंबई शहर, उपनगरासह ठाणे जिल्ह्यातील माध्यमिक शाळांमध्ये शिकणाऱ्या तिसरी, पाचवी, आठवी आणि दहावीच्या विद्यार्थ्यांची शैक्षणिक स्थिती चिंताजनक झाल्याचे राष्ट्रीय संपादनूक सर्वेक्षणात दिसून आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, गणित, विज्ञानासह, भाषा, समाजशास्त्र आणि इंग्रजी विषयांतील विद्यार्थ्यांची सरासरी प्रगती ५० टक्क्यांपेक्षाही कमी असून इयत्ता १० वी तील ९० टक्क्यांपेक्षा अधिक विद्यार्थ्यांना विज्ञान, सामाजिक शास्त्रातील प्राथमिक संकल्पना स्पष्ट झाली नसून विद्यार्थ्यांची या सर्वच विषयांमध्ये कामगिरी सुधारण्याची आवश्यकता आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, राज्याचे मा.राज्यमंत्री, शालेय शिक्षण यांनी देखील माहे मे, २०२२ च्या शेवटच्या आठवड्यात आयोजित करण्यात आलेल्या कार्यक्रमात शाळांमध्ये विद्यार्थ्यांना दर्जेदार शिक्षण मिळत नसल्याची खंत व्यक्त केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, तद्दुसार विद्यार्थ्यांना दर्जेदार शिक्षण देऊन विद्यार्थ्यांची गुणवत्ता वाढविण्याबाबत कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे आहेत ?

श्री.दिपक केसरकर : (१) व (२) अंशतः खरे आहे.

(३) हे खरे नाही.

(४) व (५) विद्यार्थ्यांची गुणवत्ता वाढविण्याबाबत:-

१. इयत्ता २ री ते १० वी साठी "सेतू" अभ्यास राबविण्यात येत आहे.

२. इयत्ता पहिली ते पाचवीच्या विद्यार्थ्यांसाठी भाषा व गणित विषयासाठी कार्यपुस्तिका, विद्या प्रवेश मार्गदर्शिका, विद्यार्थी कृतीपुस्तिका या अध्ययनाच्या दृढीकरणासाठी सरावाकरीता देण्यात आलेल्या आहेत.

३. राज्यातील पूर्व प्राथमिक ते पाचवी पर्यंतच्या शंभर टक्के विद्यार्थ्यांच्या पायाभूत भाषिक साक्षरता व गणित क्षमता विकसित होण्यासाठी विविध प्रशिक्षण कार्यक्रम, विद्यार्थ्यांसाठी अध्ययन साहित्याची निर्मिती करण्यात येत आहे.

४. राज्य अध्ययन संपादनूक सर्वेक्षण व पायाभूत चाचणी तसेच इयत्ता तिसरी ते दहावीच्या विद्यार्थ्यांसाठी नियतकालिक (पाक्षिक) मूल्यांकन चाचणी घेण्याची तजवीज ठेवली आहे.

सोलापूर जिल्ह्यातील शालेय विद्यार्थ्यांच्या गणवेशासाठी मिळालेला निधी शाळा व्यवस्थापन समित्यांना वितरित करण्याबाबत

(१६) * १४३०४ श्री.रणजितसिंह मोहिते-पाटील : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील जिल्हा परिषद, महानगरपालिका, नगरपालिकांच्या शाळांमधील पहिली ते आठवीतील विद्यार्थ्यांना शाळा सुरु झाल्यानंतर पहिल्याच दिवशी गणवेश मिळावेत असे आदेश शालेय शिक्षण व क्रीडा विभागाने दिले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सोलापूर जिल्ह्याला विद्यार्थ्यांच्या गणवेशासाठी शासनाने रुपये ८ कोटी ९० लाख देवूनही दिनांक २५ मे, २०२२ अखेर एक महिना होवूनही पैसे शाळा व्यवस्थापन समित्यांना वितरित झालेले नाहीत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, राज्य शासनाकडून गणवेशासाठी मंजूर झालेला निधी संबंधित जिल्ह्याला वितरित झाल्यानंतर १५ दिवसात सर्व शाळा व्यवस्थापन समित्यांना वर्ग करणे बंधनकारक आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून सोलापूर जिल्ह्यातील शालेय विद्यार्थ्यांना गणवेशासाठी मिळालेला निधी अद्यापही शाळा व्यवस्थापन समित्यांना वितरित न होण्याची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिपक केसरकर : (१), (२) व (३) होय, हे खरे आहे.

(४) केंद्र शासनाने केंद्र पुरस्कृत योजनांची निधी वितरण Public Financial Management System (PFMS) प्रणालीद्वारे करण्याचे निर्देश दिले आहेत. त्यानुषंगाने समग्र शिक्षा कार्यक्रमांतर्गत निधी वितरणाबाबत बँक ऑफ महाराष्ट्र मार्फत कामकाज पाहिले जात आहे. PFMS प्रणाली नवीन असल्यामुळे तसेच, बँकेस येणाऱ्या तांत्रिक अडचणीमुळे मोफत गणवेश योजनेचे अनुदान शाळा व्यवस्थापन समितीच्या खात्यावर वर्ग करण्यास विलंब होत आहे.

शासनाच्या शिक्षण शुल्क सुधारणा समितीचा अहवाल प्रलंबित असल्याबाबत

(१७) * १४६६४ श्री.अमोल मिटकरी, श्री.शशिकांत शिंदे, श्री.विक्रम काळे, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.अरुण लाड, श्री.राजहंस सिंह : तारांकित प्रश्न क्रमांक १२४४५ ला दिनांक ८ मार्च, २०२२ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शासनाने दिनांक २६ ऑगस्ट, २०१९ रोजी महाराष्ट्र शैक्षणिक संस्था (शुल्क नियमन) अधिनियम २०११ मध्ये केलेली सुधारणा व त्यांतर्गत तयार केलेले नियम हे खाजगी शैक्षणिक संस्थांचा फायदा करून देणारे तसेच विद्यार्थी-पालकांवर अन्याय करणारे असल्याच्या तक्रारी पालक संघटनांनी व पालकांनी शासनाकडे दिनांक १२ एप्रिल, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास केली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर तक्रारीसंदर्भात खाजगी व्यवस्थापनाच्या शाळांकडून आकारण्यात येणाऱ्या मनमानी शुल्क वसुलीवर नियंत्रण बसावे याकरीता दिनांक ५ मार्च, २०२१ रोजी शासनाने शालेय शिक्षण विभागाचे सहसचिव यांचे अध्यक्षतेखाली ९ सदस्यांची शुल्क सुधारणा समिती स्थापन केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, प्रस्तुत समितीने शासन निर्णयानुसार आपला अहवाल तीन महिन्यात शासनास सादर करणे अपेक्षित असताना १ वर्ष होवूनही समितीने अहवाल शासनास सादर केला नसल्याचे व त्याबाबत महाराष्ट्र राज्य विद्यार्थी-पालक शिक्षक महासंघ संघटनेकडून मा.मुख्यमंत्री यांना निवेदन दिल्याचे दिनांक १२ एप्रिल, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, खाजगी शिक्षण संस्थांच्या फायद्यासाठी शुल्क अहवालाला दिरंगाई केली जात असल्याची टीका पालकांनी केली असून शुल्क सुधारणा समितीने जाणीवपूर्वक दिरंगाई केल्यामुळे समिती अध्यक्ष व सदस्यांवर शिस्तभंगाची कार्यवाही करावी अशी लेखी तक्रार महाराष्ट्र राज्य विद्यार्थी पालक शिक्षक महासंघाने केली आहे, हे ही खरे आहे काय, तसेच, प्रस्तुत समितीने आपला अहवाल अद्याप शासनास सादर न करण्याची कारणे काय आहेत,

(५) असल्यास, राज्यातील खाजगी शाळांकडून मनमानी पध्दतीने पालकांकडून वाढीव शुल्क आकारण्यात येत असल्याने उच्च शिक्षण विभागाच्या धर्तीवर शालेय शुल्क निश्चित करण्यासाठी शालेय शिक्षण विभागात शुल्क नियामक प्राधिकरण स्थापन करण्यात यावे अशीही मागणी शिक्षण संघटनांकडून करण्यात येत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(६) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून सदरहू मागणीच्या अनुषंगाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिपक केसरकर : (१) नाही.

(२) होय.

(३) व (४) शुल्क सुधारणा समितीने त्यांचा अहवाल दिनांक ०७/०६/२०२२ रोजी सादर केला आहे. महाराष्ट्र राज्य विद्यार्थी-पालक-शिक्षक महासंघ यांचे विषयांकीत निवेदन शासनास प्राप्त झाले आहे.

(५) व (६) होय, तथापि, राज्यातील शाळांमधील शुल्क आकारणी संदर्भात महाराष्ट्र शैक्षणिक संस्था (शुल्क विनियमन) अधिनियम अंमलात असून सदर अधिनियमातील तरतुदीनुसार कार्यवाही करण्यात येत आहे.

रस्त्यांवरील गाड्यांवर वापरत असलेल्या पाणी व बर्फाचा दर्जा सुधारण्याबाबत

(१८) * १४२५५ डॉ.(श्रीमती) मनिषा कायंदे : सन्माननीय अन्न व औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रस्त्यांवरील गाड्यांवर विक्री होणाऱ्या शीतपेये, थंड सरबत याकरीता वापरलेले पाणी, बर्फाचा दर्जा याची तपासणी अन्न व औषध प्रशासन विभागामार्फत अदयापर्यंत पूर्ण झाली नसल्याचे माहे एप्रिल, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, रस्त्यांवरील गाड्यांच्या तपासणीकडे प्रशासनाचे दुर्लक्ष झाल्यास नागरिकांच्या जिवीतास धोका निर्माण होण्याची शक्यता असल्याने याबाबत शासनाने चौकशी करून पदे भरण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.संजय राठोड : (१) हे खरे नाही.

(२) अन्न व औषध प्रशासनाकडून वेळोवेळी तपासण्या करण्यात येत असल्याने प्रश्न उद्भवत नाही.

अन्न व औषध प्रशासनातील अन्न विभागांतर्गत गट-अ व गट-ब संवर्गातील सरळसेवेच्या कोट्यातील रिक्त पदे भरण्याच्या अनुषंगाने मागणीपत्र महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगास पाठविण्यात आलेले आहे. तसेच गट-अ संवर्गातील पदोन्नतीच्या कोट्यातील रिक्त पदे भरण्याबाबतची कार्यवाही सुरु आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील अर्धवेळ ग्रंथपाल पदांना पूर्णवेळ करणेबाबत

(१९) * १४४३१ श्री.बाळाराम पाटील, श्री.किशोर दराडे : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील ५९६ अर्धवेळ ग्रंथपाल पदांना पूर्णवेळ करण्यासंदर्भात दिनांक १ सप्टेंबर, २०१८ च्या शासन आदेशानुसार शासनाने शासन निर्णय काढला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, २३७६ अर्धवेळ ग्रंथपाल पदांपैकी ५९६ पदांनाच पूर्णवेळ पदावर समावेश करण्याचा शासनाने निर्णय घेतल्यामुळे बाकीच्या पदांकरीता निर्णय घेणेबाबत शासनाकडे मागणी केली जात आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून उक्त पदांना सुध्दा पूर्णवेळ करणेबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिपक केसरकर : (१) होय, ५९६ अर्धवेळ ग्रंथपाल यांचे पूर्णवेळ ग्रंथपाल पदी उन्नयन करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे.

(२) व (३) कार्यरत अर्धवेळ ग्रंथपालांचे पूर्णवेळ ग्रंथपाल पदी उन्नयन करण्याची बाब विचाराधीन आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

निजामपूर (जि.रायगड) ग्रामपंचायतीस शुध्द पाणीपुरवठा करण्याबाबत

(२०) * १३९८३ श्री.जयंत पाटील : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) निजामपूर (जि.रायगड) शहराला होणारा पाणीपुरवठा काळ नदीवर उभारण्यात आलेल्या पाणी योजनेतून केला जात असून शहराला पुरवठा केला जाणाऱ्या पाण्यावर केमिकलयुक्त तवंग आल्याने नागरिकांच्या आरोग्यावर विपरित परिणाम होत आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, कोशंबळे गावाजवळ काळ नदीवर शासनाने धरण उभारून अनेक वर्षे होऊनही धरणाला पाझर व गळती लागल्यामुळे काळ नदीतून वाहत असलेले पाणी धरणात साठते व हे पाणी निजामपूर पाणीपुरवठा योजनेद्वारे परिसरातील नागरिकांना वितरित केले जाते, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, पोस्को स्टील कंपनीमार्फत दूषित पाणी टँकरद्वारे नदीपात्रात सोडण्यात आले असून याबाबतच्या तक्रारी नागरिकांनी माणगाव पोलीस ठाण्यात केल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने संबंधित पोस्को स्टील कंपनीवर कारवाई करून परिसरातील निजामपूर ग्रामपंचायतीतील रवाळजे पॉवर हाऊस विले भागाड एम.आय.डी.सी. मधून शुध्द पाणी मिळण्याबाबत स्थानिक नागरिकांनी केलेल्या मागणीबाबत कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.गुलाबराव पाटील : (१) हे खरे नाही.

ग्रुप ग्रामपंचायत निजामपूर तथा ग्रामपंचायत भागाड या दोन्ही ग्रामपंचायतीअंतर्गत येणाऱ्या महसूली गावांना करण्यात येणाऱ्या पिण्याच्या पाण्याच्या नमुन्याची वेळोवेळी तपासणी केली असता सदर पाणी पिण्यास अपायकारक नसल्याचे आढळून आले आहे.

(२) निजामपूर ग्रुप ग्रामपंचायत तालुका माणगाव, जि.रायगड यांस पाणीपुरवठा करणारी उद्भव विहिर काळ नदीवर कोशंबळे बंधारा क्षेत्रात आहे. सदरचा बंधारा पाटबंधारे विभाग, कोलाड ता.रोहा जि.रायगड या विभागाकडे आहे.

(३) व (४) रायगड जिल्ह्यातील ग्रामपंचायत भागाड, ता.माणगाव अंतर्गत ग्रामपंचायत मौ. तासगाव येथे दिनांक ०२/०६/२०२१ रोजी पोस्को महाराष्ट्र स्टील प्रा.लि., एम.आय.डी.सी., विले भागाड यांनी अनधिकृतपणे टँकरद्वारे केमिकल सदृश द्रवपदार्थ सदर कंपनीसमोरच्या मोकळ्या जागेत रिकामा करून त्या परिसरातील सार्वजनिक आरोग्यास धोका निर्माण होईल असे बेकायदेशीर कृत्य केल्याबाबतची प्रथम खबर हकीकत (F.I.R) स्थानिक गुन्हा अन्वेषण शाखेमध्ये खबर क्र. १३४ अन्वये दिनांक ०३/०६/२०२१ रोजी गुन्हा दाखल करण्यात आला असून पोलिसांकडून पुढील कार्यवाही करण्यात येत आहे.

तसेच, ग्रुप ग्रामपंचायत निजामपूर यांच्या मागणीनुसार जल जीवन मिशन अंतर्गत निजामपूर, ता.माणगाव नळ पाणीपुरवठा योजनेचे रुपये १८९.८७ लक्ष रकमेचे काम मंजूर झाले आहे. याअंतर्गत नवीन उद्भव विहिर, उर्ध्व वाहिनी, पंप व जलशुध्दीकरण केंद्र निर्माण करण्यात येणार आहे. सदर प्रकल्पाचे काम सुरू झाले असून माहे मार्च, २०२३ अखेरपर्यंत काम पूर्ण करण्याचे नियोजन करण्यात आलेले आहे.

तसेच, ग्रामपंचायत भागाड, ता.माणगाव क्षेत्राअंतर्गत महसूली गावांना महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ (M.I.D.C) मार्फत कुंडलिका नदीवरील रवाळजे येथील उद्भवावरून पाईपद्वारे जलशुध्दीकरण केंद्रातून पाणीपुरवठा करण्यात येत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

खाजगी व्यवस्थापनाच्या विनाअनुदानित वर्ग तुकड्यांना अनुदान देणेबाबत

(२१) * १४०२१ श्री.किशोर दराडे, श्री.बाळाराम पाटील : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात खाजगी व्यवस्थापनाच्या अनेक शाळांना सन २०१२-२०१३ व २०१३-२०१४ या कालावधीत विद्यार्थी संख्या वाढीमुळे विनाअनुदानित वर्ग तुकड्या देण्यात आलेल्या आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदरहू विनाअनुदानित वर्ग तुकड्यांना विनाअनुदान तत्वावर मान्यता मिळाल्यानंतर ४ वर्ष पूर्ण झाल्यानंतर या वर्ग तुकड्यांचे मुल्यांकन झाले, हे खरे आहे काय,
- (३) तसेच, मुल्यांकन झालेल्या परंतु अघोषित प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांच्या प्रस्तावांची यादी आयुक्त (शिक्षण) यांच्या स्तरावर दिनांक ०१ नोव्हेंबर, २०२१ रोजी प्रसिध्द झालेल्या याद्यामधील पात्रतेबाबतच्या हरकती तसेच त्रुटींची पूर्तता करण्याबाबत संबंधित शाळा/संस्थांना दिनांक ६ डिसेंबर, २०२१ रोजीपर्यंत सूचित करण्यात आल्याबाबतची कार्यवाही पूर्ण झाली आहे काय,
- (४) असल्यास, आयुक्त (शिक्षण) यांच्याकडून याबाबतचा परिपूर्ण प्रस्ताव शासनास प्राप्त झाला आहे काय, तसेच याबाबत मंत्रीमंडळाच्या मान्यतेने योग्य तो निर्णय घेण्यात आला आहे काय,
- (५) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून उक्त विनाअनुदानित वर्ग तुकड्यांची सर्व स्तरावर एकत्रित केलेल्या माहितीच्या आधारे अनुदानासाठी यादी प्रसिध्द करून अनुदान देणेबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिपक केसरकर : (१) होय, हे खरे आहे.

(२), (३), (४) व (५) सन २०१२-२०१३ व २०१३-२०१४ मध्ये मंजूर करण्यात आलेल्या नैसर्गिक वाढीच्या तुकड्याची शासन पत्र, दिनांक ३१/०७/२०१९ मधील मुद्यांनुसार तपासणी करण्यात आली. तसेच, या मुल्यांकन झालेल्या अघोषित शाळांची यादी शिक्षण संचालनालय स्तरावर प्रसिध्द करण्यात आली. याबाबतच्या हरकती व सूचना विचारात घेऊन आयुक्त (शिक्षण), म.रा., पुणे यांच्याकडून अघोषित प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक/क.म.पि. शाळा/तुकड्यांना अनुदानास पात्र ठरविण्याचा प्रस्ताव दिनांक ०२/०२/२०२२ च्या पत्रान्वये शासनास प्राप्त झाला आहे. सदरहू प्रस्तावामध्ये त्रुटी असलेल्या शाळांना एक संधी देऊन त्रुटी पूर्तता केलेल्या शाळांची माहिती दिनांक ३० जून, २०२२ पर्यंत सादर करण्याबाबत आयुक्त (शिक्षण) यांना कळविण्यात आले आहे. याबाबतचा प्रस्ताव शासनास प्राप्त झालेला नाही.

सदरहू प्रस्ताव मा.मंत्रीमंडळाच्या निर्णयार्थ सादर करण्याची बाब विचाराधीन आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची रिक्त पदे भण्याबाबत

(२२) * १४२२८ श्री.विक्रम काळे, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.बाळाराम पाटील, श्री.कपिल पाटील : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील शाळांमध्ये माहे मार्च, २०२२ अखेर प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक अनुदानित व विनाअनुदानित शाळेतील शिक्षकांची व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची किती पदे रिक्त आहेत,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून सदरहू पदे भरण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

- श्री.दिपक केसरकर :** (१) राज्यातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची ३२२०८ इतकी पदे रिक्त आहेत.
 (२) माहे नोव्हेंबर, २०२१ मध्ये घेण्यात आलेल्या शिक्षक पात्रता परीक्षेचा (TET) निकाल घोषित करण्यास व शिक्षक अभियोग्यता व बुद्धीमत्ता चाचणी-२०२२ (TAIT) चे आयोजन करण्याबाबत महाराष्ट्र राज्य परीक्षा परिषद, पुणे यांना कळविण्यात आले आहे.
 (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई विद्यापीठाच्या 'बीएस्सी हॉस्पिटॅलिटी स्टडीज' अभ्यासक्रमासाठीच्या शुल्क निश्चितीमध्ये सुधारणा करण्याबाबत

(२३) * १४१६० श्री.विलास पोतनीस : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबई विद्यापीठाच्या विद्वत परिषदेने 'बी.एस्सी.हॉस्पिटॅलिटी स्टडीज' या अभ्यासक्रमासाठी शुल्क निश्चिती करताना केलेल्या चुकीचा परिणाम विद्यार्थ्यांवर झाल्याचे दिनांक २६ एप्रिल, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
 (२) असल्यास, सदरहू शुल्क निश्चिती प्रक्रियेत चूक झाल्याचे मुंबई विद्यापीठाने मान्य करून दहा महिने होवूनही अद्याप सुधारणा न झाल्याने तीन हजारांहून अधिक विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होत आहे, हे ही खरे आहे काय,
 (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, तद्दुसार सदरहू शुल्क प्रक्रियेत झालेली चूक तातडीने सुधारून विद्यार्थ्यांना दिलासा देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
 (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील : (१) हे खरे नाही.

- (२) हे खरे नाही.
 (३) प्रश्न उद्भवत नाही.
 (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील अघोषित प्राथमिक, माध्यमिक, उच्च माध्यमिक व कनिष्ठ महाविद्यालयातील नैसर्गिक वाढ व वर्ग तुकड्यांना मान्यता प्रदान करण्याबाबत

(२४) * १४५५९ श्री.प्रविण दरेकर, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री.चंद्रशेखर बावनकुळे, डॉ.परिणय फुके, श्री.सुरेश धस, श्री.प्रसाद लाड, डॉ.रणजित पाटील, श्री.प्रवीण दटके, श्री.नागोराव गाणार, श्री.निलय नाईक, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.राजहंस सिंह, श्री.रमेशदादा पाटील : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील अघोषित प्राथमिक, माध्यमिक, उच्च माध्यमिक व कनिष्ठ महाविद्यालयातील नैसर्गिक वाढ व वर्ग तुकड्यांबाबतची ३९६१ शाळांची माहिती शिक्षण संचालक, पुणे यांनी दिनांक २५/०२/२०२२ रोजी शासनाला सादर केली आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, शासनाकडून तातडीने मान्यता प्रदान करण्याच्या मागणीसाठी शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांनी माहे मे, २०२२ मध्ये आझाद मैदान, मुंबई येथे आंदोलन करून शासनाचे लक्ष वेधले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, संचालक, पुणे यांनी पाठविलेल्या माहितीची छाननी करून अंतिम मान्यता प्रदान करण्यासाठी किती कालावधी लागणार आहे,
- (४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून नैसर्गिक वाढ व वर्ग तुकड्यांना एक महिन्याच्या आत मान्यता प्रदान करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिपक केसरकर : (१), (२), (३) व (४) होय.

राज्यातील अघोषित प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळा व नैसर्गिक वाढीच्या तुकड्यांचे मुल्यांकन करून, अनुदानास पात्र करण्यासंदर्भात आयुक्त (शिक्षण) यांचे दिनांक २ फेब्रुवारी, २०२२ च्या पत्रान्वये प्रस्ताव शासनास सादर करण्यात आला आहे. तथापि, शासनास सादर करण्यात आलेल्या प्रस्तावातील त्रुटी असलेल्या शाळांना एक संधी देऊन, त्रुटी पुर्तता केलेल्या शाळांची माहिती दिनांक ३० जून, २०२२ पर्यंत सादर करण्याबाबत आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना कळविण्यात आले आहे. आयुक्त (शिक्षण) यांच्याकडून याबाबतचा प्रस्ताव शासनास प्राप्त झालेला नाही.

सदरहू प्रस्ताव मा.मंत्रीमंडळाच्या निर्णयार्थ सादर करण्याची बाब विचाराधीन आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

ग्रामीण भागातील शाळांमधील उपस्थिती भत्त्यामध्ये महागाई निर्देशांकाप्रमाणे वाढ करण्याबाबत

(२५) * १४६७५ श्री.प्रसाद लाड : तारांकित प्रश्न क्रमांक ११७६८ ला दिनांक २२ मार्च, २०२२ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शासनाने मुलींच्या साक्षरतेचे प्रमाण वाढावे म्हणून सन १९९१-१९९२ पासून ग्रामीण भागातील दारिद्र्यरेषेखालील तसेच समाजातील दुर्बल घटकातील विद्यार्थिनींना नियमित शाळेत उपस्थित राहण्यासाठी प्रतिदिन मुलीमागे १ रुपये दराने मुलींच्या पालकांना उपस्थिती भत्ता देण्याची योजना सुरू करण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सन १९९२-१९९३ ते २०२२ या ३० वर्षांच्या कालावधीत इयत्ता १ ली ते ४ थी मध्ये शाळेत जाणाऱ्या मुलींच्या उपस्थिती भत्त्यात वाढ झाली नसल्याने यासंदर्भात मुलींना दिल्या जाणाऱ्या उपस्थिती भत्त्यात वाढ करण्याबाबत सभागृहात प्रश्न उपस्थित केला होता, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मुलींचे शिक्षणातील प्रमाण वाढावे म्हणून उपस्थिती भत्त्यामध्ये महागाई निर्देशांकाप्रमाणे वाढ करण्याबाबत 'समर्थन' संस्थेने मा.राज्यमंत्री, शालेय शिक्षण विभाग यांना दिनांक ०४/०५/२०२२ रोजी वा त्यासुमारास लेखी निवेदन दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून सदरहू राज्यातील ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास साधण्याच्यादृष्टीने तसेच वाढत्या महागाई निर्देशांकानुसार विद्यार्थ्यांना मिळणाऱ्या शिक्षण उपस्थिती भत्त्यात वाढ करून देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिपक केसरकर : (१), (२) व (३) हे खरे आहे.

(४) उपस्थिती भत्ता या योजनेनंतर म्हणजे १९९२ नंतर मुलींची उपस्थिती वाढविण्यासाठी केंद्र/राज्य पुरस्कृत विविध नवीन योजना उदा. मध्यान्ह भोजन योजना, मोफत पाठ्यपुस्तके योजना, मोफत गणवेश योजना, विविध शिष्यवृत्त्या, वाहतूक भत्ता, मुलींसाठी वस्तीगृह व आश्रम शाळा, कस्तुरबा गांधी विद्यालय, शौचालय/स्वच्छतागृहे अशा अधिक प्रभावी नवीन योजना सुरू करण्यात आल्या तसेच मानव विकास मिशन मार्फत मुलींना मोफत सायकल वाटप योजना व मोफत ST प्रवास योजना राबविण्यात येते. मुलींना १२ वी पर्यंत मोफत शिक्षण योजनाही राबविण्यात येत आहे. त्यामुळे ही योजना आता कालबाह्य झाली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मराठवाड्यामध्ये जल जीवन मिशनअंतर्गत जिल्हा परिषद शाळा व अंगणवाड्यांना नळजोडणी देण्याबाबत

(२६) * १४७८३ श्री.अंबादास दानवे : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मराठवाड्यामध्ये जल जीवन मिशनअंतर्गत जिल्हा परिषद शाळा व अंगणवाड्यांना नळजोडणी देण्याची कामे अपूर्ण असल्याने अदयापही २ हजार शाळांमधील विद्यार्थी तसेच अडीच हजार अंगणवाड्यांमधील बालकांना पाणी मिळत नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, जिल्ह्यातील २०३५ शाळा नळजोडणीच्या प्रतिक्षेत असण्याची कारणे काय आहेत,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, तद्दुसार अंगणवाड्यांमधील बालकांना पाणी मिळण्याकरीता कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.गुलाबराव पाटील : (१) हे खरे नाही.

(२) मराठवाड्यातील एकूण १७४६९ शाळांपैकी १६९५४ एवढ्या शाळांना नळ जोडण्या देण्यात आल्या आहेत. उर्वरित ५१५ शाळांना नळ जोडण्या देण्याची कार्यवाही सुरू आहे.

(३) मराठवाड्यातील ५१५ शाळा व ५९७ अंगणवाड्यांना नळ जोडण्याची कामे शिल्लक आहेत. सदरहू शाळा व अंगणवाड्यांना नळ जोडणी देण्याच्या कामांचा समावेश जल जीवन मिशनच्या सन २०२२-२०२३ च्या कृती आराखड्यामध्ये करण्यात आला आहे. उर्वरित शाळा व अंगणवाड्यांना नळ जोडण्या देण्याच्या सूचना सर्व जिल्हा परिषदांना देण्यात आल्या असून कामे पूर्ण करण्यासाठी वेळोवेळी आढावा घेण्यात येऊन पाठपुरावा करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

विजेवर चालणाऱ्या वाहनांमध्ये बेकायदा बदल करणाऱ्यांवर कारवाई करण्याबाबत

(२७) * १४८४२ श्री.सुनिल शिंदे, श्री.विलास पोतनीस : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) विजेवर चालणाऱ्या वाहनांच्या बॅटरीची क्षमता आणि वेग वाढविण्यासाठी त्यात परस्पर बेकायदा बदल करण्याचे प्रकार राज्यात सर्वत्र घडत असल्याचे दिनांक १५ जून, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, विजेवर चालणाऱ्या वाहनांची तपासणी शासनाने केली आहे काय, तपासणीत काय आढळून आले, तद्दुसार विजेवर चालणाऱ्या वाहनांत परस्पर बेकायदा बदल करणाऱ्या वाहन वितरक, चालक आणि मालकांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) दिनांक १३/०६/२०२२ रोजी दैनिक सकाळमध्ये “इलेक्ट्रीक बाईक्सचा धुमाकूळ” अशा आशयाची बातमी प्रसिध्द झाली होती.

(२) केंद्रीय मोटार वाहन नियम, १९८९ च्या नियम २(u) मध्ये बॅटरी ऑपरेटेड व्हेईकलची व्याख्या दिली असून त्यानुसार २५० वॉटपेक्षा कमी क्षमता असलेल्या तसेच ज्या वाहनांची वेगमर्यादा ताशी २५ किलोमीटर पेक्षा कमी आहे अशा ई-बाईक्सना नोंदणीपासून सूट आहे.

केंद्रीय मोटार वाहन नियम, १९८९ च्या नियम १२६ मध्ये विहित केलेल्या संस्थेकडून अशा वाहनाची तपासणी करून घेणे अनिवार्य आहे.

परस्पर बेकायदेशीर बदल केलेल्या वाहनांच्या विरोधात विशेष मोहिमेत व आजपर्यंत केलेल्या कारवाईची माहिती खालीलप्रमाणे:-

एकूण तपासणी	दोषी वाहने	एकूण दंड वूसली (रुपये लाखात)
२३३४	६२५	९.५३

नोंदणीतून सूट दिलेल्या ई-बाईक्समध्ये परस्पर बदल केल्यास अशा वाहनांवर नियमाप्रमाणे कारवाई केली जाते.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात फिरती उपहारगृहे बेकायदा सुरु असल्याबाबत

(२८) * १४८९० श्री.अभिजित वंजारी : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात सर्वत्र वाहनांमध्ये बदल करून फिरती उपहारगृहे बेकायदा सुरु असल्याने सुरक्षिततेचा धोका वाढल्याचे माहे मे, २०२२ मध्ये वा त्यासुमारास निदर्शनास आले असून, सदर व्यवसायाचे शासनाने धोरण निश्चित करून हा व्यवसाय अधिकृत झाल्यास रोजगार उपलब्ध होऊन शासनाला मोठा महसूल मिळू शकतो, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, फिरत्या उपहारगृहात गॅस, घासलेट, शोगडी, स्टोव्ह यांचा वापर केला जात असल्याने उपाहारगृहात रूपांतर करताना त्यात बदल कसे करावे, अग्निसुरक्षेबाबत कोणत्या उपाययोजना कराव्यात, स्वच्छतेचे नियम काय असावे इत्यादी प्रश्नांबाबत शासनाने धोरण निश्चित केले नसल्याने सदरहू व्यवसाय बेकायदेशीर मानला जात आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, फिरते उपहारगृह धोरणासाठी परिवहन विभाग, अन्न व औषध प्रशासन विभाग आणि स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी समन्वयातून काम करण्याची गरज असून या उपहारगृहांतील खाद्यपदार्थांचा दर्जा, त्यांची जागा निश्चिती आणि नागरिकांची सुरक्षितता यादृष्टीने वाहनांतील बदलांबाबत तीनही यंत्रणांनी एकत्र येऊन धोरण तयार करण्याची आवश्यकता आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून या व्यवसायाचे ठोस धोरण निश्चित करून अधिकृत करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) दिनांक १७/०५/२०२२ रोजी दैनिक लोकसत्तामध्ये “वाहनांवरील फिरत्या उपाहारगृहाच्या वैधतेचा प्रश्न” या शीर्षकाची बातमी प्रसिध्द झाली आहे.

(२) मोटार वाहन अधिनियम, १९८८ च्या कलम ४१(४) अन्वये केंद्र शासन अधिसूचना १२४८(ई) दिनांक ०५/११/२००४ नुसार अशा वाहनांची नोंदणी मोबाईल कॅन्टीन म्हणून परिवहन संवर्गात करण्याची तरतुद आहे व त्याप्रमाणे तपासणी करून वाहन नोंदणी करण्यात येते.

(३) परिवहन आयुक्त कार्यालयाकडून फिरते उपाहारगृह यांच्या तपासणीसाठी वाहतूक नियंत्रक शाखा, अतिक्रमण विभाग, अन्न व औषध प्रशासन, आरोग्य विभाग या विभागांशी समन्वय साधून मोटार वाहन कायदा व तदनुषंगिक कारवाई करण्याबाबत संबंधितांना सूचना देण्यात आलेल्या आहेत.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

गोंदिया जिल्ह्यातील बोगस शिक्षक भरती प्रकरणी दोषी असलेल्यांविरुद्ध कारवाई करण्याबाबत

(२९) * १४०११ श्री.नागोराव गाणार, डॉ.परिणय फुके, श्री.प्रविण दरेकर, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.प्रवीण दटके : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात सन २०१२ पासून नोकर भरती बंद असून सन २०१७ पासून शिक्षक भरती पवित्र पोर्टलवरून करण्याचे शासनाचे धोरण असताना संस्थाचालक व शिक्षणाधिकारी (माध्य.) (सेवानिवृत्त) यांनी अवैध नियुक्त्यांना मान्यता दिल्या प्रकरणाची सुनावणी घेण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मा.शिक्षण उपसंचालक, नागपूर यांनी सदरहू प्राप्त निर्णयाच्या अनुषंगाने आर्थिक भाराबाबतचा अहवाल सादर करण्याचे वेतन पथकाला आदेश दिले होते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, वेतन पथक अधीक्षक, गोंदिया यांनी अहवाल शिक्षण उपसंचालक, नागपूर यांचेकडे सादर केला असून त्यानुसार रुपये २ कोटी, ६१ लाख, ८२ हजार ७८२ रुपयांचा भुर्दंड पडल्याचे नमूद करण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय, तसेच, शासनावर आलेल्या आर्थिक भुर्दंडाचा भरणा कशाप्रकारे करण्यात येणार आहे,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून बोगस भरती घोटाळ्यात दोषी असलेल्या संबंधितांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिपक केसरकर : (१) हे खरे आहे.

तत्कालिन प्रभारी शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद, गोंदिया यांनी अवैध मान्यता दिलेली असल्याबाबत प्राप्त तक्रारीच्या अनुषंगाने वैयक्तिक मान्यतेची सुनावणी घेण्यात आली होती.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) अधीक्षक, वेतन व भनिनि पथक (माध्य.) यांचे अहवालात रुपये २,४६,६९,५८२/- एवढा आर्थिक भुर्दंड पडलेला असल्याचे नमूद करण्यात आले आहे. संबंधित दोषीकडून नियमानुसार वसूली करण्यात येईल.

(४) याबाबत तत्कालीन प्रभारी शिक्षणाधिकारी यांचेविरुद्ध शिस्तभंगविषयक कारवाई करण्याबाबतचा प्रस्ताव शिक्षण उपसंचालक, नागपूर विभाग यांनी आयुक्त (शिक्षण), पुणे यांना सादर केला आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील मान्यताप्राप्त अनुदानित शाळांमधील पूर्णवेळ शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या मुलांना निःशुल्क शिक्षण देण्याबाबत

(३०) * १३७२४ श्री.किरण सरनाईक, श्री.विक्रम काळे, श्री.सतिश चव्हाण, श्री.बाळाराम पाटील, श्री.कपिल पाटील : तारांकित प्रश्न क्रमांक ११९३६ ला दिनांक ८ मार्च, २०२२ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील मान्यताप्राप्त अनुदानित शाळांमधील पूर्णवेळ शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या प्रत्येकी २ मुलांना निःशुल्क शिक्षण देण्याचा शासन निर्णय माहे मार्च, २०२१ रोजी निर्गमित केला असून सदरहू शिक्षण निःशुल्क तथा मोफत नसून त्यास ठराविक शासकीय दराप्रमाणे शुल्कात सवलत देण्यात आल्याचे माहे मे, २०२२ च्या पहिल्या सप्ताहात निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच, राज्यातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या पाल्यांना मोफत शिक्षण योजनेतर्गत दिल्या जाणाऱ्या व्यावसायिक अभ्यासक्रमाची शैक्षणिक शुल्क प्रतिपुर्ती शिक्षण शुल्क समितीच्या मान्य शुल्कानुसार दिली जात नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, तदुसार राज्यातील मान्यताप्राप्त अनुदानित शाळांमधील पूर्णवेळ शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या मुलांना निःशुल्क शिक्षण देण्याबाबत तसेच शिक्षण शुल्क समितीने निश्चित केलेल्या शुल्काप्रमाणे शुल्क देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिपक केसरकर : (१) होय, हे अंशतः खरे आहे.

(२) शैक्षणिक शुल्काची प्रतिपूर्ती शासनाद्वारे वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या शासन निर्णयानुसार करण्यात येते.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील शिवभोजन केंद्र चालकांचे अनुदान प्रलंबित असल्याबाबत

(३१) * १४३६५ श्री.प्रवीण दटके, श्री.प्रविण दरेकर, डॉ.परिणय फुके : सन्माननीय अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शासनामार्फत राबविल्या जाणाऱ्या महत्वाकांक्षी शिवभोजन थाळी योजनेच्या केंद्र चालकांना वेळेत अनुदान प्राप्त होत नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सोलापूर येथील हॉटेल अन्नपूर्ण भारत केंद्रास दिनांक ११ नोव्हेंबर, २०२१ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार मंजूरी देण्यात आल्यानंतर सदरहू शिवभोजन केंद्र माहे जानेवारीपासून सुरु करण्यात आले, परंतु माहे जानेवारीपासून ते अद्यापपर्यंत या केंद्रास अनुदान वितरित केले नसल्याचे माहे मे, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शिवभोजन केंद्र चालकाने वेळोवेळी देयके सादर केली तसेच स्थानिक पातळीवर सातत्याने लेखी पत्राद्वारे पाठपुरावा केला असूनही सदरहू केंद्र चालकास अनुदान देण्यात आले नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, शासनाच्या महत्वाकांक्षी योजना चालवणाऱ्या शिवभोजन केंद्र चालकांना प्रति महिना नियमित अनुदान वितरित व्हावे तसेच स्थानिक प्रशासन शासनाच्या नियमानुसार वेळेत अनुदान वाटप करत आहे अथवा नाही याची तपासणी करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.रविंद्र चव्हाण : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) सोलापूर येथील हॉटेल अन्नपूर्णा भारत केंद्रास दिनांक ०२/११/२०२१ रोजी शासन मंजूरी देण्यात आली आहे. तदंतर शासन निर्णय दिनांक १९/०४/२०२१ मधील सूचनांनुसार संबंधित शिवभोजन केंद्राची स्थळ पाहणी, पंचनामा व आवश्यक त्या कागदपत्रांची पूर्तता करून जिल्हाधिकारी, सोलापूर यांनी दिनांक ३०/०५/२०२२ रोजी सदर शिवभोजन केंद्र चालू करण्यास मान्यता दिली आहे.

या प्रकरणी संबंधित शिवभोजन केंद्र चालकाने शासनास निवेदन सादर केले असून त्यावर कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(४) वित्त विभागाने शिवभोजन योजनेसाठी उपलब्ध केलेले अनुदान संबंधित आहरण व संवितरण अधिकारी यांना त्यांच्या मागणीनुसार प्रतिमाह वितरित करण्यात येते. जुलै, २०२२ पर्यंतचे अनुदान जिल्हास्तरावर वितरित करण्यात आले आहे. वितरित केलेले अनुदान ज्या उद्देशासाठी उपलब्ध केले आहे त्याच उद्देशासाठी विहित कालावधीत खर्च करण्याबाबत वेळोवेळी शासन स्तरावरून सूचना निर्गमित करण्यात आल्या आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**माडगी (ता.तुमसर, जि.भंडारा) येथील नरसिंह मंदिर परिसरात सोयी-सुविधा
उपलब्ध करून देण्याबाबत**

(३२) * १४५७९ डॉ.परिणय फुके, श्री.प्रविण दरेकर, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.नागोराव गाणार, श्री.प्रवीण दटके : सन्माननीय पर्यटन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) माडगी (ता.तुमसर, जि.भंडारा) येथील नरसिंह मंदिराला शासनाने “क” दर्जाचे पर्यटन स्थळाचा दर्जा दिला असून सदर मंदिरात सोयी-सुविधा नसल्याने तसेच मंदिरात जाण्याकरीता रस्ता नसल्यामुळे भाविकांची गैरसोय होत असल्याचे माहे मे, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू मंदिर परिसरात सोयी-सुविधा व रस्त्यांचे बांधकाम करून देण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधी व भाविकांनी शासनाकडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.मंगलप्रभात लोढा : (१) नाही.

(२) होय.

(३) प्रादेशिक पर्यटन विकास योजना सन २०१६-१७ अंतर्गत मौजे नरसिंग टेकडी, माडगी येथील विकासासाठी रुपये १८९.११ लक्षच्या कामांना प्रशासकीय मान्यता देऊन सदर कामांसाठी आतापर्यंत रुपये ९५.०० लक्ष इतका निधी जिल्हाधिकारी, भंडारा यांना वितरित करण्यात आला आहे. या कामांमध्ये (१) प्रसाधनगृह (स्त्री - पुरुष), (२) सिमेंट काँक्रीट नाली बांधकाम, (३) संरक्षक भिंत बांधकाम, (४) स्वयंपाकगृह बांधकाम, (५) नरसिंग टेकडी येथे आवार सपाटीकरण व पेव्हर ब्लॉक बसविणे, (६) घाटपायऱ्या बांधकाम, (७) खुले सभागृह बांधकाम, (८) वैनगंगा नदीच्या प्रवाह दिशेला संरक्षणभिंत बांधकाम, (९) रस्ता खडीकरण व डांबरीकरण, (१०) वाहनतळ बांधकाम, (११) सिमेंट काँक्रीट रस्ता बांधकाम, (१२) पर्यटकांसाठी आसन व्यवस्था (बेंचेस) बांधकाम, (१३) भक्तनिवास बांधकाम इत्यादी कामांचा समावेश आहे.

जिल्हा वार्षिक योजना (सर्वसाधारण) सन २०२१-२२ अंतर्गत मौजे माडगी (ता.तुमसर, जि.भंडारा) येथे नरसिंग टेकडी परिसरात मैदान सपाटीकरण करणे आणि सौंदर्यीकरण करणे या दोन कामांसाठी अनुक्रमे रुपये १५.०० लक्ष असे एकूण रुपये ३०.०० लक्ष एवढा निधी वितरित करण्यात आला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पालघर जिल्ह्यातील जिल्हा परिषदेच्या शाळांमध्ये
शालेय पोषण आहार सुरू करण्याबाबत**

(३३) * १३९४२ श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.रमेशदादा पाटील, श्री.नागोराव गाणार, श्री.रमेश कराड : तारांकित प्रश्न क्रमांक १२५०८ ला दिनांक १५ मार्च, २०२२ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पालघर जिल्ह्यातील जिल्हा परिषद शाळांमध्ये विद्यार्थ्यांचा शालेय पोषण आहार सुमारे आठ महिन्यांपासून बंद असल्याचे माहे एप्रिल, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, पोषण आहाराच्या वितरणासाठी पुरवठादार नेमणे गरजेचे असताना पालघर जिल्ह्यासाठी ठेकेदाराची नेमणूक करण्यात आली नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, जिल्हा परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांच्यामार्फत अनेकवेळा संचालक कार्यालयाकडे पुरवठादार नेमण्यासाठी पाठपुरावा व पत्रव्यवहार करूनही प्रशासनाकडून ठेकेदार नेमण्यासाठी दिरंगाई होत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, शिक्षण संचालक कार्यालयाने एकूण १० कोटी ६ लाख ८५ हजार मंजूर अनुदानापैकी ९ कोटी ३९ लाख ८० हजार एवढी रक्कम परत मागविल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून पालघर जिल्ह्यातील जिल्हा परिषद शाळेमध्ये पोषण आहार सुरु करण्याकरीता ठेकेदाराची नियुक्ती करण्यासाठी कार्यवाही करून शालेय पोषण आहार पुरविण्यास विलंब करणाऱ्या संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिपक केसरकर : (१), (२) व (३) प्रधान मंत्री पोषण शक्ती निर्माण योजनेंतर्गत पालघर जिल्ह्याकरीता राबविण्यात आलेली ई-निविदा प्रक्रिया तांत्रिक कारणास्तव रद्द करण्यात आली आहे. सबब, सदर जिल्ह्याकरीता पर्यायी व्यवस्था म्हणून राष्ट्रीय उपभोक्ता सहकारी महासंघ, मुंबई या संस्थेमार्फत केंद्रीय स्वयंपाकगृह प्रणालींतर्गत असलेल्या शाळा वगळून जिल्ह्यातील पात्र लाभार्थी विद्यार्थ्यांना योजनेचा लाभ देण्यात आला आहे.

(४) हे खरे आहे.

प्रस्तुत योजनेकरीता केंद्र शासनाच्या निर्देशानुसार माहे जानेवारी, २०२२ पासून Public Financial Management System (PFMS) प्रणालीमध्ये Single Nodal Account (SNA) उघडण्यात आले आहे. याकरीता सर्व जिल्हे व शाळा यांच्या खात्यावर असलेली अखर्चित रक्कम प्राथमिक शिक्षण संचालनालयाकडे वर्ग करून सदर खाती शुन्य शिल्लकीची (Zero Balance) करणे आवश्यक असल्याने प्रस्तुत अखर्चित निधी परत मागविण्यात आला होता. तथापि, तदंतर जिल्ह्यांच्या आवश्यकतेप्रमाणे पी.एफ.एम.एस. प्रणालीव्दारे अनुदान उपलब्ध करून देण्यात आले आहे.

(५) व (६) प्रश्न उद्भवत नाही.

उरण (जि.रायगड) येथील खाडी किनाऱ्यावर मृत मासे आढळल्याबाबत

(३४) * १३७६८ श्री.रमेशदादा पाटील, श्री.चंद्रशेखर बावनकुळे, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री.नागोराव गाणार, श्री.प्रवीण दटके, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.प्रविण दरेकर, डॉ.परिणय फुके : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) उरण (जि.रायगड) परिसरातील खाडी किनाऱ्यावर विविध प्रकारचे मृत मासे आढळल्याचे माहे एप्रिल, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, उरण परिसरात होत असलेल्या औद्योगिकीकरणामुळे अधिकृत व अनधिकृत रासायनिक कंपन्या व कंटेनर यार्डमधून खाडीमध्ये सोडण्यात येत असलेले रासायनिक दूषित पाणी मृत माशांसाठी कारणीभूत ठरत असून स्थानिक मच्छिमार बांधवांच्या मासेमारी व्यवसायावर त्याचा विपरित परिणाम होत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, अनेक रासायनिक प्रकल्प व कंपन्यांवर महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाचे नियंत्रण नसून काही भ्रष्ट अधिकाऱ्यांच्या संगनमतामुळे परिसरात प्रदूषण वाढत असल्याचा आरोप स्थानिक नागरिकांनी केला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून खाडीतील प्रदूषण कमी करण्याबाबत कार्यवाही करून संबंधित रासायनिक कंपन्या व भ्रष्ट अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) व (२) हे खरे नाही.

तथापि, उरण (जि.रायगड) तालुक्यातील भेंडखळ परिसरातील खाडीजवळ रसायनयुक्त सांडपाणी टँकरद्वारे सोडत असलेबाबतची तक्रार म.प्र.नि. मंडळाकडे दिनांक २६ एप्रिल, २०२२ रोजी दुरध्वनीद्वारे प्राप्त झाली होती. त्यानुषंगाने केलेल्या तक्रारीच्या पाहणी दरम्यान सदर परिसरात अज्ञात व्यक्तीद्वारे टँकरद्वारे रसायनयुक्त सांडपाणी खाडीजवळ सोडले असल्याचे ग्रामस्थांनी कळविले होते. अशा प्रकारच्या घटना घडू नये यासाठी म.प्र.नि. मंडळामार्फत तहसिलदार, उरण व भेंडखळ ग्रामपंचायत यांना अशा बेकायदेशीर घटना निदर्शनास आल्यास संबंधिताना कळविण्यात यावे तसेच योग्य ती कार्यवाही करण्यात यावी असे कळविले आहे.

मत्स्यव्यवसाय विभाग रायगड- अलिबाग यांच्या अहवालानुसार उरण, जिल्हा रायगड परिसरातील खाडी किनाऱ्यावर माहे-एप्रिल २०२२ दरम्यान मृत मासे आढळल्याबाबत मच्छीमारांकडून आजपावेतो एकही तक्रार अर्ज प्राप्त झालेला नाही.

(३) हे खरे नाही.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील प्राथमिक पदवीधर/ विषय शिक्षकांना कालबध्द वेतनश्रेणीचा लाभ देण्याबाबत

(३५) * १४३२९ श्री.कपिल पाटील : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील प्राथमिक पदवीधर / विषय शिक्षकांना पदवीधर वेतनश्रेणी रुपये ४३०० ग्रेड पे देण्याबाबत जिल्ह्यांमध्ये सुरु असलेली कार्यवाही पूर्ण झाली आहे काय, तसेच, ज्या जिल्ह्यांमध्ये वेतनश्रेणी लागू करण्यात आली नाही, त्या जिल्ह्यांमध्ये वेतनश्रेणी लागू करण्याबाबत केव्हापर्यंत कार्यवाही करण्यात येणार आहे,

(२) असल्यास, राज्यातील प्राथमिक पदवीधर/विषय शिक्षकांना वेतनश्रेणी देताना तफावत करण्यात आली असून सन २००४ नंतर सेवेत आलेल्या शिक्षकांना कालबध्द वेतनश्रेणीचा कोणताही लाभ मिळालेला नाही, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून राज्यातील शिक्षकांना कालबद्ध वेतनश्रेणीचा लाभ देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
 (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

- श्री.दिपक केसरकर :** (१) राज्यात प्राथमिक शिक्षकांना शासन निर्णय दिनांक १४/११/१९७९ व दिनांक ११/११/२०११ व शासन परिपत्रक दिनांक १३/१०/२०१६ अन्वये पदवीधर वेतनश्रेणी देण्यात येत आहे.
 (२) हे खरे नाही.
 (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

सोलापूर जिल्हा परिषदेच्या शाळेतील शिक्षकांच्या समायोजनाबाबत

- (३६) * १४२९० श्री.रणजितसिंह मोहिते-पाटील : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
 (१) सोलापूर जिल्हा परिषदेच्या ४३ शाळांची पटसंख्या १० पेक्षा कमी झाली असून २० पेक्षा कमी पटसंख्या असलेल्या शाळांची संख्या ४० पेक्षा जास्त आहे, तसेच त्यात आणखी शाळांची भर पडणार असल्याने जिल्ह्यात अंदाजित २०० शिक्षक अतिरिक्त होणार आहेत, हे खरे आहे काय,
 (२) असल्यास सोलापूर जिल्ह्यातील ३३० खाजगी प्राथमिक शाळांपैकी ९० शाळांमध्ये पटसंख्येअभावी जवळपास १०० शिक्षक अतिरिक्त होणार असून पूर्वीच्या ७० अतिरिक्त शिक्षकांचे समायोजन मागील दोन वर्षांपासून प्रलंबित आहे, हे ही खरे आहे काय,
 (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून शिक्षण आयुक्तांच्या आदेशानुसार ३१ मे पूर्वी सर्व अतिरिक्त शिक्षकांचे इतर शाळांमध्ये समायोजन करण्याच्यादृष्टीने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
 (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

- श्री.दिपक केसरकर :** (१) अंशतः खरे आहे.
 (२) अंशतः खरे आहे.
 (३) खाजगी प्राथमिक शाळेतील ७० अतिरिक्त शिक्षकांचे समायोजन तात्पुरत्या स्वरूपात जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळेत करण्यात आले आहे व ५१ शिक्षकांचे समायोजन विभाग स्तरावर होणेबाबत शिक्षण उपसंचालक, पुणे यांचेकडे शिक्षणाधिकारी (प्राथ), सोलापूर यांनी प्रस्तावित केले आहे.
 (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील शिक्षकांची भविष्य निर्वाह निधी खाती ऑनलाईन करण्याबाबत

- (३७) * १४४४२ श्री.बाळाराम पाटील, श्री.किशोर दराडे : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील शिक्षकांच्या मासिक वेतनातून ६.५ टक्के रक्कम त्यांच्या भविष्य निर्वाह निधीसाठी कपात करीत असून या भविष्य निर्वाह निधी खात्यामध्ये कपात झालेल्या रकमेचा हिशोब शिक्षकांना वेतन पथक अधीक्षक कार्यालयाकडून नियमित दिला जात नसल्याच्या तक्रारी शासनाकडे आल्या आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शिक्षकांचे भविष्य निर्वाह खाते शासकीय कर्मचाऱ्यांप्रमाणे ऑनलाईन करणेबाबत शिक्षकांकडून मागणी करण्यात येत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून शिक्षकांची भविष्य निर्वाह निधी खाती ऑनलाईन करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिपक केसरकर : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) मान्यताप्राप्त खाजगी अनुदानित प्राथमिक, माध्यमिक, उच्च माध्यमिक व अध्यापक विद्यालयातील पूर्णवेळ मान्यताप्राप्त शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या भविष्य निर्वाह निधीचे लेखे ठेवणे, हिशोब देणे, अग्रीम / परताव्याची देयके अदा करणे इ. बाबी म्हणजेच भविष्य निर्वाह निधीचे संपूर्ण कामकाज शालार्थ प्रणालीशी संलग्न करून ऑनलाईन पध्दतीने करण्याबाबतचा निर्णय दिनांक १७/९/२०२१ च्या शासन निर्णयान्वये घेण्यात आलेला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

जव्हार (जि.पालघर) येथील शेतकऱ्यांना अनुदान मिळण्याबाबत

(३८) * १४३९६ श्री.जयंत पाटील, श्री.प्रसाद लाड : सन्माननीय अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास महामंडळ प्रादेशिक कार्यालय जव्हार (जि.पालघर) अंतर्गत येत असलेल्या सर्व (३३) भात खरेदी केंद्रावर सन २०२१-२०२२ या कालावधीत आधारभूत खरेदी योजनेत शेतकऱ्यांकडून खरेदी केलेल्या भातासाठी शासनाने आश्वासित केलेले प्रति क्विंटल ७०० रूपयांचे अनुदान शेतकऱ्यांना अद्यापही प्राप्त झाले नसून सदर सानुग्रह अनुदानाची एकूण रक्कम २७ कोटी १२ लाख ५० हजार ७०० रूपये एवढी आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सन २०२१ - २०२२ या कालावधीत आदिवासी विकास महामंडळाकडून पालघर जिल्ह्यातील ११ हजार ७४६ शेतकऱ्यांकडून ३ लाख ८७ हजार ५०१ क्विंटल भाताची खरेदी झाली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, खरीप हंगामात शेतीची मशागत करणे, बियाणे, खते, अवजारे खरेदी करण्यासाठी, आर्थिक संकटात सापडलेल्या शेतकऱ्यांना उक्त रक्कम तातडीने अदा करावी, अशी मागणी शेतकऱ्यांकडून केली जात आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, त्यानुषंगाने शासनाकडून शेतकऱ्यांना आजमितीस आश्वासित केलेली अनुदानाची रक्कम विनाविलंब शेतकऱ्यांच्या बँक खात्यावर जमा होण्याच्यादृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही केली, वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.रविंद्र चव्हाण : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे आहे.

(३) व (४) पणन हंगाम २०२१-२०२२ मध्ये केंद्र शासनाने धानासाठी निश्चित केलेल्या रुपये १९४०/- प्रती क्विंटल इतक्या हमीभावाने शेतकऱ्यांकडून धान खरेदी करण्यात येऊन शेतकऱ्यांना देय असलेले चुकारे अदा करण्यात आले आहेत.

पणन हंगाम २०२१-२०२२ मध्ये किमान आधारभूत किंमत खरेदी योजनेतर्गत शेतकऱ्यांना प्रोत्साहनपर राशी देण्याबाबत मा.लोकप्रतिनिधींकडून शासनास मागणी प्राप्त आहेत. त्यानुषंगाने कार्यवाही प्रस्तावित आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील शाळांना देण्यात येणाऱ्या शालेय पोषण आहारात दुधाचा समावेश करणेबाबत

(३९) * १४०२७ श्री.किशोर दराडे : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील खाजगी अनुदानित शाळा, अनुदानास पात्र झालेल्या शाळा, नगरपालिकेच्या शाळा व जिल्हा परिषदेच्या शाळेतील मुलांना शालेय पोषण आहार दिला जातो, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यात सध्या अतिरिक्त दूधाचे उत्पादन होत असल्याकारणाने व शालेय मुलांच्या सुदृढतेच्यादृष्टीने आवश्यक असणारे दूध शालेय पोषण आहारात समाविष्ट करण्याबाबतची मागणी करण्यात येत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शालेय पोषण आहार योजनेचा अवाढव्य खर्च, त्यातील ठेकेदारी, शिक्षकांना त्यात होत असलेला त्रास, तांदूळ विकण्यातला गैरव्यवहार यामुळे सदरहू योजना बंद करून त्याऐवजी मुलांना दूध त्यासोबत स्थानिक फळे, बदाम, खारीक देणे सुरू केले तर पोषणमूल्य जास्त मिळून त्यातून शेतकऱ्यांचाही मोठा फायदा होईल, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, दुधाचा शालेय पोषण आहारात समावेश करण्याबाबत शासनस्तरावर चर्चा सुरू आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून शालेय पोषण आहारात दुधाचा समावेश करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिपक केसरकर : (१) होय, हे खरे आहे.

केंद्र पुरस्कृत प्रधानमंत्री पोषण शक्ती निर्माण योजनेंतर्गत (पूर्वीची शालेय पोषण आहार योजना) राज्य व केंद्र शासनाच्या, स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या, खाजगी अनुदानित व अंशतः अनुदानित शाळांमधील इ.१ ली ते इ. ८ वी पर्यंतच्या विद्यार्थ्यांना लाभ देण्यात येतो.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३), (४) व (५) प्रधानमंत्री पोषण शक्ती निर्माण योजनेंतर्गत केंद्र शासनामार्फत प्रति दिन प्रति विद्यार्थी आहार खर्चाची रक्कम निश्चित करण्यात येते. सदर आहार खर्चाच्या मर्यादित केंद्र शासनाच्या निर्देशानुसार विद्यार्थ्यांना शिजवलेला गरम आहार देणे आवश्यक आहे. सदर आहारास पुरक आहार म्हणून अन्य पौष्टिक पदार्थ विद्यार्थ्यांना देण्यासाठी राज्य हिश्यामधून अतिरिक्त निधीची आवश्यकता आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**भारतीय प्रशासकीय सेवा पूर्व प्रशिक्षण केंद्राच्या (एसआयएसी) कारभारात
सुधारणा करण्याबाबत**

(४०) * १४८३८ श्री.विलास पोतनीस, श्री.सुनिल शिंदे : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) प्रशासकीय सेवेत मराठीचा दर्जा वाढावा म्हणून भारतीय प्रशासकीय सेवा पूर्व प्रशिक्षण केंद्र (एसआयएसी) आणि विविध प्रवर्गासाठीच्या शासकीय कल्याणकारी स्वायत्त संस्थांकडून वर्षाला कोटयवधी रुपये खर्चून विद्यार्थ्यांना प्रशिक्षण दिले जात असतानाही प्रशिक्षण संस्थेच्या व्यवस्थापनातील उणिवा आणि गुणवत्तापूर्ण प्रशिक्षणाअभावी 'यूपीएससी'मध्ये मराठी दर्जा कमी होत असल्याचे दिनांक १५ जून, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, आणि भारतीय प्रशासकीय सेवा पूर्व प्रशिक्षण केंद्राच्या (एसआयएसी) कारभारात सुधारणा करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील : (१) हे खरे नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कडाव (ता.कर्जत, जि.रायगड) गावातील स्वस्त धान्य दुकानदार धान्य वाटपात
गैरव्यवहार करित असल्याबाबत**

(४१) * १४६८३ श्री.प्रसाद लाड : सन्माननीय अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कडाव (ता.कर्जत, जि.रायगड) गावातील स्वस्त धान्य दुकानदार लाभार्थ्यांच्या धान्य वाटपात सातत्याने गैरव्यवहार व भ्रष्टाचार करत असल्याबाबत शिधापत्रिकाधारकांनी तालुका पुरवठा निरीक्षक अधिकाऱ्यांकडे अनेक तक्रारी करूनही दखल घेण्यात आली नाही तसेच, धान्य वाटपात भ्रष्टाचार करणाऱ्या स्वस्त धान्य दुकानदारांची मान्यता कायमस्वरूपी रद्द करावी यासाठी सुमारे १५० शिधापत्रिकाधारकांच्या सहीचे एक निवेदन समाजिक कार्यकर्त्यांनी तहसिलदार, कर्जत यांना सादर केले असता, कर्जत पुरवठा विभागाच्यावतीने कडाव ग्रामपंचायत कार्यालयात स्वस्त धान्य दुकानदाराची चौकशी करण्यासाठी सुनावणी ठेवण्यात आली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर चौकशीच्या सुनावणी पत्रावर अंगठे/स्वाक्षरी केलेल्या तक्रारदारांपैकी दहा टक्के लाभार्थी तक्रारदारांना उपस्थित राहण्याचे तसेच वेळेवर उपस्थित न राहिल्यास आपणास काही सांगायचे नाही असे समजून अर्ज निकाली काढण्यात येईल असे आदेश देण्यात आले होते, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, स्वस्त धान्य शिधापत्रिकाधारकांच्या तक्रारीची दखल घेवून चौकशी करण्याकरीता सुनावणीसाठी ठरल्याप्रमाणे १० टक्के लाभार्थी तक्रारदार ग्रामपंचायत कार्यालय कडाव येथे वेळेत हजर राहिले, परंतु पुरवठा विभागापैकी कोणीही सुनावणीच्या ठिकाणी हजर राहिले नाही अथवा कोणतीही कल्पना संबंधितांना न दिल्यामुळे तक्रारदार निघून गेले, परंतु त्यानंतर लगेच पुरवठा विभागाच्या अधिकाऱ्यांनी जाणीवपूर्वक सुनावणीच्या ठिकाणी येऊन सुनावणी केली, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, लाभार्थी तक्रारदार निघून गेल्यानंतर पुरवठा विभागाचे पुरवठा अधिकारी व गोडाऊन तपासणीस सुनावणी सभागृहात दाखल झाल्यामुळे अधिकाऱ्यांनी लाभार्थी तक्रारदार यांचा जबाब न घेता भ्रष्टाचाराचे आरोप झालेल्या स्वस्त धान्य दुकानदाराने जमवलेल्या अन्य नागरिकांचे जबाब घेऊन तक्रारदारांना डावलून स्वस्त धान्य दुकानदाराला मदत करण्याचा प्रयत्न केल्याचा आरोप स्थानिक तक्रारदारांनी केला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, तदुसार कडाव येथील शिधापत्रिकाधारकांना धान्य उपलब्ध करून देण्याबाबत कार्यवाही करून संबंधित दोषींविरोधात कोणती कारवाई केली वा करण्यात येणार आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.रविंद्र चव्हाण : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) व (४) हे खरे नाही.

दिनांक २१/०५/२०२२ रोजी पुरवठा निरीक्षण अधिकारी, कर्जत व पुरवठा निरीक्षक, कर्जत हे चौकशीसाठी ग्रामपंचायत कार्यालय, कडाव येथे उपस्थित होते. सदर चौकशी दरम्यान सरपंच कडाव, पोलीस पाटील कडाव, शिधापत्रिकाधारक व तक्रारदार उपस्थित होते.

तक्रारीच्या अनुषंगाने पोलीस पाटील कडाव, सरपंच कडाव व पंच यांचे उपस्थितीत पंचनामा करण्यात आलेला आहे. तसेच तक्रारदार व शिधापत्रिकाधारक यांचे जबाब नोंदविण्यात आलेले आहेत. चौकशीवेळी तक्रारदार उपस्थित होते. तक्रारदार यांचा तसेच इतर तक्रारदार यांचा जबाब नोंदविण्यात आलेला आहे. चौकशी दरम्यान तक्रारदार यांना डावलण्यात आलेले नाही. तसेच रास्त भाव धान्य दुकानदाराला मदत केलेली नाही. तक्रारीच्या अनुषंगाने रास्तभाव धान्य दुकानाची सखोल तपासणी करण्यात आलेली आहे व दुकान तपासणी फॉर्म भरण्यात आलेला आहे.

(५) जिल्हा पुरवठा अधिकारी, रायगड यांच्याकडील दिनांक ४/०७/२०२२ रोजी आयोजित सुनावणी दरम्यान तहसिलदार, कर्जत यांचेकडून दिनांक २३/०६/२०२२ रोजीच्या पत्रान्वये प्राप्त मौजे कडाव येथील रास्त भाव धान्य दुकानाचा तपासणी अहवाल, मूळ संचिकेतील उपलब्ध कागदपत्रे, तक्रारदार यांनी सादर केलेले म्हणणे आणि परवानाधारक यांचा खुलासा विचारात घेऊन जिल्हा पुरवठा अधिकारी, रायगड यांच्या दिनांक ६/०७/२०२२ रोजीच्या आदेशान्वये सदर रास्त भाव धान्य दुकानाची परवान्यापोटी जमा असलेली १००% अनामत रक्कम शासन जमा करण्याची कार्यवाही करण्याबाबत तहसिलदार, कर्जत यांना आदेशित करून सदर रास्त भाव दुकानाचा परवाना रद्द करण्यात आला आहे.

**मुंबई, ठाण्यातील स्वस्त धान्य दुकानदार अंत्योदय योजनेतील लाभार्थ्यांची
फसवणूक करित असल्याबाबत**

(४२) * १४९३९ श्री.सुनिल शिंदे : सन्माननीय अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई, ठाण्यातील बहुसंख्य स्वस्त धान्य दुकानदार अंत्योदय योजनेतील लाभार्थींना धान्य खरेदीची पावती देत नसल्याने लाभार्थ्यांची मोठ्या प्रमाणावर लूट होत असल्याचे दिनांक १५ जून, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास रेशनिंग कृती समितीने केलेल्या पाहणीत निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अंत्योदय योजनेतील लाभार्थींचे धान्य स्वस्त धान्य दुकानदार काळ्या बाजारात विकत असल्याचेही समितीने शासनाच्या निदर्शनास आणून दिले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, तदुसार अंत्योदय योजनेतील लाभार्थींची होत असलेली लूट थांबविण्याकरीता कार्यवाही करून संबंधित दोषींविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.रविंद्र चव्हाण : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

(३) हे खरे नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या वैयक्तिक मान्यता नस्त्या गहाळ
झाल्याप्रकरणी संबंधितांविरुद्ध कारवाई करण्याबाबत**

(४३) * १४०१४ श्री.नागोराव गाणार : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) आयुक्त (शिक्षण) महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी पत्र क्र. आस्था/अ/तक्रार/टे.क्र.१०१/२०१८/५३०४ दिनांक ०१/१०/२०१८ अन्वये विभागीय अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, अमरावती विभागीय मंडळ, अमरावती यांची चौकशी अधिकारी म्हणून नियुक्ती केली आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, चौकशी अधिकारी यांनी शिक्षणाधिकारी (माध्य.) जिल्हा परिषद, नागपूर यांना पत्र क्रमांक अविमं/विअ/स्टेनो/कॅ.नागपूर/२४२८/२०१८ अन्वये दिनांक ०२/०५/२०१२ व त्यानंतर नियुक्त झालेल्या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या वैयक्तिक मान्यता नस्ती देण्याबाबत आदेश दिले, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, नस्ती गहाळ करणाऱ्या अधिकारी /कर्मचारी यांचेविरुद्ध पोलीस स्टेशनमध्ये फौजदारी गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे काय, तसेच, चौकशी अधिकारी यांच्या आदेशानुसार शिक्षणाधिकारी (माध्य.) जि.प. नागपूर यांनी एकूण २९९ नस्तीपैकी १८९ नस्ती चौकशी अधिकाऱ्यांना सादर केल्या त्यापैकी ४३ नस्ती गहाळ झाल्याचे कळविले, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, चौकशी अधिकारी यांनी उपलब्ध नस्तींची चौकशी अहवाल आयुक्त (शिक्षण) महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेकडे सादर केला असून सदर चौकशी अहवाल सुमारे २ वर्षांपेक्षा जास्त काळ जाणीवपूर्वक प्रलंबित ठेवून गैरव्यवहार करणाऱ्या शिक्षणाधिकाऱ्यांना वाचविण्याचा प्रयत्न केला, हे खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून अहवालाच्या आधारावर कठोर स्वरूपाची दंडात्मक कारवाई न करणाऱ्या संबंधित अधिकाऱ्यांवर कारवाई करण्यासंदर्भात कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिपक केसरकर : (१) होय.

(२) होय.

(३) नाही, तथापि, शिक्षणाधिकारी यांनी २८६ कर्मचाऱ्यांच्या १८९ वैयक्तिक मान्यता नस्त्या सादर केल्या असून उर्वरित ५० कर्मचाऱ्यांच्या नस्त्यांचा कार्यालयात शोध घेणे सुरु असल्याचे कळविले आहे.

(४) नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या थकीत वेतन व वैद्यकीय देयकासाठी
निधीची तरतूद करणेबाबत**

(४४) * १४३७९ श्री.किरण सरनाईक : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे थकीत वेतन व कोविड काळापासून प्रलंबित असलेले वैद्यकीय देयक यासाठीच्या निधीची तरतूद अद्याप केली नसल्याचे माहे मे, २०२२ च्या पहिल्या सप्ताहात निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, तदुसार निधीची तरतूद करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिपक केसरकर : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

नागपूर शहरातील नाग नदी पुनरुज्जीवन प्रकल्प मंजूर करण्याबाबत

(४५) * १३६६५ श्री.प्रवीण दटके, श्री.प्रविण देकर, श्री.नागोराव गाणार, डॉ.परिणय फुके, श्री.चंद्रशेखर बावनकुळे, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.रमेशदादा पाटील, श्री.रमेश कराड : दिनांक २१ मार्च, २०२२ रोजी सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेल्या अतारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादी क्रमांक २० मधील प्रश्न क्रमांक ११०६७ ला दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्याची उपराजधानी असलेल्या नागपूर शहरातील महत्त्वाची नाग नदी पुनरुज्जीवित बाबतचा प्रस्ताव शासनाकडे तसेच कॅबिनेट कमिटी ऑफ इकॉनॉमिक अफेअर यांच्याकडे प्रलंबित असल्याचे माहे एप्रिल, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रस्तावासाठी राज्य शासनाच्या २५% हिश्यापैकी २१.७७% हिस्सा केंद्र शासन जायका या संस्थेकडून घेणाऱ्या कर्जाची परतफेड म्हणून राज्य शासनाकडून हमी देण्यात आली असून राज्य शासनाचा उर्वरित हिस्सा रुपये १९९.२६ कोटी इतका निधी राज्य शासनाकडून उपलब्ध करून देण्यात येईल अशी हमी केंद्र शासनास देण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, नाग नदीच्या पुनरुज्जीविताकरीता निधी खर्च होवूनही नदीचे पुनरुज्जीवन का पूर्ण झाले नाही,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून सदरहू प्रस्ताव तातडीने मंजूर करून नाग नदीचे पुनरुज्जीवन करण्यासाठी कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) व (२) केंद्रीय जलशक्ती मंत्रालयाच्या राष्ट्रीय नदी संवर्धन संचलनालयाने रुपये २४१२.६४ कोटी रुपयांच्या प्रस्तावाला दिनांक ११/११/२०१९ रोजी मान्यता पत्रान्वये दिलेली आहे.

सदर प्रकल्पाच्या एकूण खर्चामध्ये केंद्र शासन, राज्य शासन व नागपूर महानगरपालिका यांचा हिस्सा अनुक्रमे ६०:२५:१५ असा असून तो प्रत्येकी रुपये १४४७.५८ कोटी, रुपये ६०३.१६ कोटी व ३६१.८९ कोटी इतका आहे.

जायका या आंतरराष्ट्रीय वित्तीय संस्थेकडून केंद्र शासनास रुपये १८६४.३० कोटी इतका निधी कर्ज स्वरूपात प्राप्त होणार आहे. यात राज्य शासनाच्या एकूण २५% हिश्यापैकी (रुपये ६०३.१६ कोटी) रुपये ४०३.९ कोटी (जायका या संस्थेमार्फत केंद्र शासनास देण्यात येणाऱ्या एकूण कर्जापैकी २१.६६%) एवढी रक्कम समाविष्ट आहे. वित्त विभागाच्या दिनांक २४ फेब्रुवारी, २०२० रोजीच्या पत्रान्वये रुपये ४०३.९ कोटी इतक्या कर्जाच्या परतफेडीची हमी केंद्र शासनास देण्यात आली आहे. तसेच राज्य शासनाचा उर्वरित हिस्सा रुपये १९९.२६ कोटी इतका निधी राज्य शासनाकडून उपलब्ध करून देण्यात येईल.

(३) या प्रकल्पास मंजूर निधीपैकी कोणताही निधी केंद्र शासनाकडून अद्यापि वितरित करण्यात आलेला नाही.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई विद्यापीठाच्या कलिना संकुलातील जागा वेबमालिकेच्या
चित्रीकरणासाठी दिल्याबाबत**

(४६) * १३९५२ श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.रमेशदादा पाटील, श्री.नागोराव गाणार, श्री.रमेश कराड, श्री.राजहंस सिंह, श्री.विलास पोतनीस : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई विद्यापीठाने शासनाची परवानगी न घेता आणि निविदा न मागविताच कलिना संकुलातील सुमारे ५ एकर जागा आठ महिन्यांच्या भाडेतत्वावर सिध्देश एंटरप्रायजेस यांना वेबमालिकेच्या चित्रीकरणासाठी दिली असून चित्रीकरणासाठी दिलेल्या जागेवरील पार्किंग शुल्क न आकारल्याने आणि भाडेकरारात ५० टक्क्यांची सूट दिल्याने प्रशासनाला रुपये पाच कोटींच्या महसुलाचे नुकसान झाल्याचे दिनांक २० एप्रिल, २०२२ च्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, विद्यापीठाला केवळ रुपये ७५ लाख मिळणार असल्याने या प्रकरणी उच्चस्तरीय चौकशी करण्याची मागणी करण्यात आली असून सदर जागा चित्रीकरणासाठी देताना त्रिसदस्यीय समितीच्या शिफारशीचे उल्लंघन केल्याचा आरोप माहिती अधिकार कार्यकर्ते अनिल गलगली यांनी केला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सिध्देश एंटरप्रायजेसने प्रशासनास केलेल्या विनंतीनंतर त्यात कुलगुरुंनी बदल करून भाडेकरारात ५० टक्क्यांची सूट दिली व पार्किंग शुल्क रद्द केले, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, तद्दुसार मुंबई विद्यापीठाच्या कलिना संकुलातील जागा बेकायदेशीरपणे चित्रीकरणासाठी देवून शासनाचा पाच कोटींचा महसूल बुडविणाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील : (१) अंशतः खरे आहे.

सिध्देश एंटरप्रायजेस यांना चित्रीकरणासाठी विद्यापीठातील जागा भाडे करारावर देताना शासनाची परवानगी घेण्यात आली नसल्याचे दिसून आले आहे.

सिध्देश एंटरप्रायजेस यांना कलिना संकुलातील उच्चदाब तारांच्या खालील वापरात नसलेली पाच एकर जागा उपलब्ध करून देण्याबाबत, जागेचे दर निश्चिती करण्याबाबत व इतर अनुषंगिक बाबींच्या अनुषंगाने विद्यापीठामार्फत समिती गठित करण्यात आली होती. चित्रीकरणादरम्यान वाहने बंदिस्त परिसरात पार्क केली जाणार असल्यामुळे पार्किंग शुल्क आकारणी करू नये असा समितीने निर्णय घेतला होता.तसेच या समितीच्या शिफारशीनुसार प्रती एकर प्रती महिना रुपये १ लाख व पुढील महिन्यापासून प्रती एकर प्रती महिना रुपये २ लाख असा दर निर्धारित करण्यात आला होता.सदर समितीने शिफारस केलेल्या अटी व शर्तीच्या अधिन राहून व्यवस्थापन परिषदेने जागा भाडे करारावर देण्यास मान्यता दिली होती.

(२) हे खरे आहे.

(३), (४) व (५) सिध्देश एंटरप्रायजेस यांना चित्रीकरणासाठी जागा भाड्याने उपलब्ध करून देण्याची संपूर्ण प्रक्रिया ही विद्यापीठाने नेमलेल्या समितीच्यामार्फत करण्यात आली आहे. तसेच सदर प्रकरणी विद्यापीठाकडून खुलासा मागविण्यात आला आहे.

गिरगाव चौपाटी, मुंबई येथे किनारपट्टी नियमन क्षेत्राची (सीआरझेड) परवानगी न घेता प्रेक्षकांसाठी दर्शक गॅलरी बांधल्याबाबत

(४७) * १३७९४ श्री.रमेशदादा पाटील, श्री.चंद्रशेखर बावनकुळे, श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, श्री.नागोराव गाणार, श्री.प्रवीण दटके, अॅड.निरंजन डावखरे, श्री.प्रविण दरेकर, डॉ.परिणय फुके : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गिरगाव चौपाटी, मुंबई येथे किनारपट्टी नियमन क्षेत्राची (सीआरझेड) परवानगी न घेता प्रेक्षकांसाठी दर्शक (व्हुविंग) गॅलरी बांधण्यात येत असल्याचे माहे एप्रिल, २०२२ च्या पहिल्या आठवड्यात वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, दक्षिण मुंबईतील गिरगाव चौपाटीवर प्रेक्षकांसाठी उभारण्यात आलेल्या दर्शक गॅलरीमुळे समुद्री जीवांना धोका निर्माण झाल्याची तक्रार आयुक्तांकडे करण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, दर्शक गॅलरीच्या उत्तर टोकाला कविवर्य भा.रा.तांबे चौकालगत पालिकेची पावसाचे पाणी समुद्रात वाहून नेणारी पर्जन्य जलवाहिनी असलेल्या ठिकाणी प्रेक्षकांसाठी दर्शक गॅलरी उभारण्यात आल्याने समुद्री जीवांना तसेच प्रेक्षकांच्या जिविताला पावसाळ्यात धोका निर्माण होण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे, हे ही खरे काय,

(४) असल्यास, पर्यटनाच्यादृष्टीने मुंबईचा विकास होत असताना रितसर सर्व परवानग्या घेवून तसेच पर्जन्य जलवाहिनीचा मार्ग सोडून गॅलरी उभारण्यात येणार आहे काय,

(५) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून सदरहू गॅलरीचे अनधिकृत बांधकाम रोखण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.एकनाथ शिंदे : (१) हे खरे नाही.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) हे खरे नाही.

(४) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने विविध प्राधिकरणाकडून लागणाऱ्या रीतसर परवानगीनुसार तसेच पर्जन्य जलवाहिनीचा मार्ग सोडून गिरगाव चौपाटी मुंबई येथे प्रेक्षकांसाठी दर्शक गॅलरी बांधलेली आहे.

(५) व (६) प्रश्न उद्भवत नाही.

आदिवासी उपयोजना क्षेत्रांतर्गत वेतन घेणाऱ्या शाळांचे प्रलंबित वेतन अदा करण्याबाबत

(४८) * १४३०५ श्री.कपिल पाटील : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शालेय शिक्षण विभागांतर्गत आदिवासी उपयोजना क्षेत्र लेखाशीर्ष २००२/१९०१, माध्यमिक शाळा या लेखाशीर्षांतर्गत वेतन घेणाऱ्या राज्यातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे सन २००६ ते सन २००८ या कालावधीतील २२ शाळांचे १८ महिन्यांचे व २९ शाळांचे ३० महिन्यांचे नियमित वेतन अद्यापपर्यंत थकीत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यातील आदिवासी उपयोजनांतर्गत राबविण्यात येणाऱ्या योजना प्लॅन टू नॉन प्लॅन न झाल्यामुळे ३६ शालेय शिक्षण विभागांतर्गत सुरू असलेले लेखाशीर्ष २२०२ एच ९७३, आदिवासी सैनिकी शाळा २२०२/१९०१, माध्यमिक शाळा व उच्च माध्यमिक शाळा लेखाशीर्ष २२०२/१९४८ सदर लेखाशिर्षांतर्गत येणाऱ्या शाळा व तुकड्या नॉन प्लॅन मध्ये समाविष्ट झालेल्या नसून त्यांचे प्रलंबित ठेवण्यात आलेले वेतन तसेच निधीअभावी शाळेतील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे वेतन वेळेवर होत नसून त्यांच्यावर उपासमारीची वेळ आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, आदिवासी उपयोजना क्षेत्र लेखाशीर्ष २००२/१९०१ अंतर्गत वेतन घेणाऱ्या शाळांच्या योजनेवरील खर्च अनिवार्य खर्चांतर्गत समाविष्ट करण्याबाबतचा प्रस्ताव वित्त विभागास सादर करण्यात आला आहे काय, असल्यास केव्हा तसेच सदर प्रस्तावावर शासनाने केलेल्या कार्यवाहीची सद्यःस्थिती काय आहे,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, चौकशीच्या अनुषंगाने सदर लेखाशिर्षांतर्गत येणाऱ्या शाळांचे प्रलंबित असलेले वेतन तात्काळ अदा करण्याच्यादृष्टीने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.दिपक केसरकर : (१) व (२) राज्यातील आदिवासी उपयोजनांतर्गत राबविण्यात येणाऱ्या योजना या नॉन प्लॅन मध्ये समाविष्ट झालेल्या नाहीत. आदिवासी विकास विभागाकडून शालेय शिक्षण विभागाच्या मागणीपेक्षा कमी तरतूद अर्थसंकल्पीत करण्यात येत असल्यामुळे सदर शिक्षक / शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे वेतन वेळेवर होत नाही. सदर आवश्यक असणारी तरतूद ही पुरवणी मागणीद्वारे उपलब्ध करून सदर योजनेतील शिक्षक / शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचे वेतन हे त्या-त्या आर्थिक वर्षात अदा केले जाते.

(३) व (४) वित्त विभागाच्या दिनांक २७ जानेवारी, २०१७ च्या शासन निर्णयातील परिच्छेद क्र. ६ नुसार आदिवासी उप योजना राबविणाऱ्या ज्या आस्थापना आहेत, त्याचेसाठी उपलब्ध होणारा निधी हा कार्यक्रमांवरील खर्चाकडे वर्ग करण्यात येईल असे निदेश देण्यात आले असल्यामुळे सदर लेखाशीर्ष अनिवार्य खर्चात समाविष्ट करता येत नाही. तथापि, विभागाकडून सदरचा प्रस्ताव आदिवासी विकास विभाग, नियोजन विभाग यांचेमार्फत वित्त विभागाच्या मान्यतेसाठी सादर केला असता, वित्त विभागाकडून सदर प्रस्ताव अमान्य करण्यात आला.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

डॉ. होमी भाभा राज्य विद्यापीठातील रिक्त पदे भरण्याबाबत

(४९) * १४४२१ श्री.जयंत पाटील, श्री.प्रसाद लाड : तारांकित प्रश्न क्रमांक ७६८८ ला दिनांक ४ मार्च, २०२१ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या संदर्भात सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य शासनाने राष्ट्रीय उच्च शिक्षण अभियानांतर्गत सन २०१९ मध्ये विज्ञान संस्था एलफिस्टन कॉलेज, सिडनहॅम कॉलेज, शासकीय अध्यापक कॉलेज या संस्थांचे मिळून स्थापन केलेल्या डॉक्टर होमी भाभा राज्य विद्यापीठात तीन वर्षांनंतरही कुलगुरुंची प्रतीक्षा असून अनेक पदे आजही रिक्त आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू विद्यापीठांतर्गत येणाऱ्या चारही कॉलेजमधील रिक्त पदाच्या भरतीबाबतची कोणतीही कार्यवाही करण्यात आली नसल्यामुळे माजी विद्यार्थ्यांकडून नाराजी व्यक्त करण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, डॉक्टर होमी भाभा राज्यातील पहिले समूह विद्यापीठ असून रुसाच्या पहिल्या टप्प्यात या विद्यापीठाचा प्रस्ताव सादर करण्यात आला व त्यानुसार गुरु साने विद्यापीठ स्थापन करण्यासाठी ५५ कोटी मंजूर केले होते मात्र उक्त सर्व निधी अद्याप उपलब्ध झालेला नाही तसेच शासनाने द्यावयाच्या ४०% निधीपैकी मोठी रक्कमही अद्याप या विद्यापीठाला मिळाली नसल्याने परिणामतः अद्याप नव्या योजना अभ्यासक्रम पायाभूत सुविधांचा विकास होऊ शकलेला नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून डॉक्टर होमी भाभा राज्य विद्यापीठामार्फत शैक्षणिक दर्जा वाढविण्यासाठी कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील : (१) डॉ. होमी भाभा राज्य विद्यापीठ, मुंबई या समूह विद्यापीठाचे कुलगुरु म्हणून डॉ. रजनीश कामत, वरिष्ठ प्राध्यापक व अधिष्ठाता, विज्ञान व तंत्रज्ञान विभाग, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर यांची दिनांक ०३/०८/२०२२ रोजीच्या आदेशानुसार नियुक्ती करण्यात आली आहे. तसेच, विद्यापीठाचे इतर रिक्त पदांवर घटक महाविद्यालयातील कार्यरत वरिष्ठ प्राध्यापकवृंदाना अतिरिक्त कार्यभार देण्यात आला असून सदर पदे भरण्याची प्रकिया सुरु आहे.

(२) हे खरे नाही.

याबाबत कोणत्याही प्रकारची माजी विद्यार्थ्यांकडून तक्रार विद्यापीठास प्राप्त झालेली नाही.

(३) हे खरे नाही.

राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियानांतर्गत सदर विद्यापीठास मंजूर केलेल्या रुपये ५५ कोटी निधीपैकी ६० टक्के (रुपये ३३ कोटी) केंद्र हिस्सा व ४० टक्के (रुपये २२ कोटी) राज्य हिस्सा अशा पध्दतीने निधी वितरित केला जातो. तथापि, केंद्र शासनाकडून अद्याप निधी उपलब्ध न झाल्याने राज्य हिस्सा वितरित करण्यात आलेला नाही. परंतु, सन २०२१-२०२२ या आर्थिक वर्षात कार्यालयीन खर्चाकरीता पुनर्विनियोजनाद्वारे रुपये ३,२१,८१,०९८/- इतका निधी उपलब्ध करून देण्यात आलेला आहे. तसेच, विद्यार्थ्यांची शैक्षणिक आवड लक्षात घेता विद्यापीठामार्फत दहा नवीन अभ्यासक्रमांची मान्यता देण्यात आली असून सदर अभ्यासक्रम सुरु करण्यात आले आहेत.

(४) हे खरे नाही.

शैक्षणिक व संशोधन क्षेत्रात दर्जा वाढविण्याकरीता नामांकित संस्थांशी सामंजस्य करार करण्यात आला आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे नाशिक येथे उपकेंद्र सुरु करण्याबाबत

(५०) * १४६८४ श्री.प्रसाद लाड : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या अंतर्गत पुणे, नाशिक आणि अहमदनगर जिल्हे येत असून सन १९८६ मध्ये मंजूर झालेले पुणे विद्यापीठाचे नाशिक उपकेंद्र सुरु करण्याचे प्रलंबित आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, पुणे विद्यापीठाच्या नाशिक येथील उपकेंद्रासाठी दिंडोरी तालुक्यातील शिवनई येथे ग्रामस्थांच्या पुढाकारातून ६२ एकर जागा माहे जून, २०१३ मध्ये विद्यापीठाला देण्यात आली, सदरहू उपकेंद्र उभारणीस शासन कारणीभूत असून पन्नासहून अधिक शैक्षणिक विभाग आणि ९०० पेक्षा अधिक महाविद्यालये असलेले विद्यापीठाचे प्रशासनही याकरीता कारणीभूत आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, मध्यतंत्री जिल्ह्यातील महाविद्यालयामध्ये अनेक शाखा निर्माण झाल्या असून पीएचडीचे केंद्र व अन्य काही केंद्र उभारण्यात आली परंतु या अभ्यासक्रमामध्ये प्रमाणपत्रासाठी विद्यार्थी व प्राध्यापकांना अनेक गंभीर समस्या, वेळेचा अपव्यय आदी स्विकारत पुणे येथे जावे लागते, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, नवीन शैक्षणिक धोरण निश्चित झाले असून त्यात विद्यापीठाच्या कामकाजाचे विकेंद्रीकरण, बेरोजगारांसाठी नोकरभरती, संशोधन केंद्र अशा अनेक गोष्टी तसेच अभ्यासक्रमात नवनवीन प्रयोग, उद्योगपूरक अभ्यासक्रम, लवचिकता, संशोधनाला पूरक वातावरण व त्यासाठी सुविधा निर्माण करून देणे याबाबत आजच्या महाविद्यालयाची संख्या पाहता विद्यापीठाला मर्यादा आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे नाशिक येथे उपकेंद्र विनाविलंब कार्यान्वित होण्याच्यादृष्टीने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील : (१) हे खरे नाही.

सदरहू उपकेंद्राचे तात्पुरते कामकाज भाडेतत्वावर घेतलेल्या इमारतीमध्ये सुरु असून, सन २०१८-१९ तसेच सन २०१९-२० या शैक्षणिक वर्षापासून अनुक्रमे दोन वर्षांचा एम.बी.ए. पूर्णवेळ पदव्युत्तर अभ्यासक्रम तसेच दोन वर्षांचा एक्झिक्युटिव्ह एम.बी.ए. पूर्णवेळ पदव्युत्तर अभ्यासक्रम सुरु आहे.

(२) हे खरे नाही.

सदर उपकेंद्राच्या स्थापनेसाठी शासनाकडून मौजे शिवनई ता.दिंडोरी जि.नाशिक येथे गट क्र.१९८ मधील ८.२८ हेक्टर व गट क्र.१९९ मधील ८.३० हेक्टर अशी एकूण १६.५८ हेक्टर (एकूण ६३ एकर) जमीन उपलब्ध करून देण्यात आली आहे. सदरहू जागेमध्ये बांधकामे करण्याचे विद्यापीठाकडून प्रस्तावित आहे.

(३) हे खरे नाही.

सदरहू उपकेंद्रावर विद्यार्थी, शिक्षक व शिक्षकेतर यांची शैक्षणिक कामकाजासंबंधीची सर्व कागदपत्रे व अर्ज स्विकारले जात असून याच उपकेंद्रावर गुणपत्रके, प्रमाणपत्रे, इत्यादी वितरित करण्याची व्यवस्था करण्यात आली आहे.

(४) हे खरे आहे.

प्रस्तावित बांधकाम पूर्ण झाल्यावर सदरहू उपकेंद्र अधिक सक्षम करण्यात येईल.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

राजेन्द्र भागवत
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानपरिषद